

bel

- 16 -

1983.03.06.

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében
főszerkesztő: Kovács György
szerkesztette: Oltványi Ottó

- v é g e -

/mti/
gw olt

19.15 060383 1262

3u

--

M.T.I.

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/K

Belföldi hírek

-----
budapest, 1983. március 07.

bel

h é t f ő
-----

sb0001 4 130 mtib1001

kávés szokásaink /1. rész/

1983. március 7. - a koffein hatására bekövetkező anyagcsere-változásokat kutatja az országos élelmezés- és táplálkozástudományi intézet egy munkacsoportja. a tudósok vizsgálatait az teszi közérdekké, hogy Magyarország a kávéfogyasztásban élenjáró országok közé tartozik. 1981-ben lakosonként 2,9 kilogramm pörkölt kávé levét ittuk meg. ugyanakkor csehszlovákiában 1,4, Lengyelországban 0,9, Romániában 0,4, az ndk-ban 2,6, a szovjetunióban 0,3 kilogramm volt a fogyasztás.

miként a kutatások eredményeiről az intézetben az mti munkatársának elmondották: köztudott, hogy a koffein befolyásolja az idegrendszer, a keringési szervek állapotát, a veseműködést, a szénhidrát és zsír anyagcseréjét. gyakorlatilag tehát olyan szer, amely az emberi szervezetre - az egyéni érzékenységtől függően - jelentős hatást fejt ki. általában gátolja az alvaskészséget, ennek ellenére némely betegség esetében - a keringést javító hatása miatt - egy csésze kávé elősegítheti az alvást. ugyancsak kétarcu a hatása alkohollal együtt fogyasztva, előfordulhat, hogy az italozás közben fogyasztott kávé veszélyesebb, mint az alkohol önmagában. téves, és nagyon súlyos következményekkel járhat az a feltételezés tehát, hogy az alkohol hatását kávéval ki lehet védeni.

a sok kávé fogyasztó terhes nők között gyakoribb a spontán abortusz, a koraszülés, és bizonyos, hogy a koffein mérsékli a magzat növekedését. szoptató anyák tejéből kimutatható a koffein,

ezért a mértéktelen kávéfogyasztás a csecsemőknél nyugtalanságot, alvászavart okozhat - állapították meg a vizsgálatok.

a kutató orvosok nem akarják megijeszteni a kávéfogyasztókat, bár vannak olyan esetek, betegségek, amelyek indokolttá teszik a kávéfogyasztás eltiltását, a kávé bizonyára ezután is kedvelt italunk marad. ezért figyelemre méltó a szakértők állítása: a kávé káros hatásai nélkül is fogyaszthatnánk. érthetetlen, hogy Magyarországon miért egyeduralgok a kávéfőzés olaszországból eredő módja, más országokban az ugynevezett hosszú kávé másfél deci vízzel, hét és fél gramm kávéból készítik, a kisebb csésze eszpresszó-kávéhoz viszont ennél háromszorosa több kávé szükséges, a hosszú kávé egy adagjában nyolcvan milligramm, a nálunk „honos”, feketében 135 milligramm koffein van, vagyis a hatóanyag-tartalom nem arányos a felhasznált kávé mennyiségével. mondhatnánk azt is: az eszpresszó-kávé gazdaságatlanabb. megfontolásra érdemes az az adat is, miszerint a hosszú kávé készítésének módjával a koffein 90 százaléka kioldódik, míg a másik esetben csak a hatvan százaléka kerül a főzetbe. /folyt. köv./

er

00.10 070383 2622

--

sb0002 4 130 mtib1002

kávé szokásaink /2. rész/

nemcsak gazdasági, hanem élettani okok miatt is előnyösebb volna a hosszú kávé fogyasztása. a tömény kávéoldat ugyanis izgatja az emésztőrendszer nyálkahártyáját.

ahhoz azonban, hogy a kávéivók hazánkban választhassanak: milyen módon készült kávéfogyasztanak, szükség lenne azonban a Magyarországon ismeretlen egyszerű gépekre is, amelyekkel a gazdaságosabb és egészségesebb kávé készíthető. /mit/

jgy/ka -ár/er olt

00.10 070383 0469

--

sb0003 4 130 mtib1003

társadalmi munka a fővárosban /1. rész/

1983. március 7. - a főváros vezetői egy évvel ezelőtt arról tartották, hogy a korábbi évek dinamikus fejlődése után megtorpan a környezet szépítésében, az értékek megővésében oly sokat segítő társadalmi munka-mozgalom. é re lehetett ugyanis következtetni a kerületi tanácsok terveiből, ekkor többször is javasolták minden kerületi tanácsnak, hogy az életkörülményeket, a közérzetet javító feladatok megoldásánál jobban vegyék igénybe a lakosság segítőkészségét, s törekedjenek a társadalmi munka új lehetőségeinek feltárására.

ma már bizonyos, hogy a tavaly éveleji becslések többségében óvatosak voltak, hiszen - mint azt a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága legutóbbi ülésén megállapította - a társadalmi munka eredményei 1982-ben jóval nagyobbak voltak, mint a korábbi években. a kerületek közötti versengés értékelésekor már a tavaly kiadott és érvénybe lépett társadalmi-munka szabályzatot alkalmazták, ennek értelmében azt a hasznos, közösségi érdekű tevékenységet vették figyelembe, amelynek segítségével pénz és kapacitáshiány miatt egyelőre megoldatlan fejlesztési, felújítási, fenntartási problémákat oldottak meg.

a huszonekét kerület lakosai összesen mintegy 600 millió forint értékű társadalmi munkát végeztek, sokat mondanak azonban azok az adatok is, amelyek egy-egy kerület közérdekű munkáiról adnak számot, a verseny tavaly is két csoportban folyt: külön vetélkedtek egymással a városközpontban lévő, ugynevezett belső kerületek, s a külső, általában nagyobb kiterjedésű városrészek, azok, ahol legnagyobb budapesti lakótelepeink is megtalálhatók.

az első csoport győztese a xiii. kerület lett, melynek minden egyes lakosára - a statisztika szerint - 316 forint értékű társadalmi munka jutott, az anyalföldiek különösen környezetük alakításában, formálásában értek el jelentős eredményeket, munkáikat a tanács, a kerületi népfőnt bizottság és az ikv szervezte, megkezdték a margitszigeti úttörőtábor felújítását, fellendült az egy üzem - egy gyermekintézmény mozgalom, s a kommunista műszakok sokaságának eredményét fordították közösségi célokra, e területen egyébként a munkáskerület dolgozói valamennyi budapesti városrészt megelőzték: a kommunista műszakok béréből az elmúlt évben több mint 4 millió forinttal járultak hozzá a kerület fejlesztéséhez.

/folyt. köv./ er

00.11 070383 2373

--

sb0004 4 130 mtib1004

társadalmi munka ... /2. rész/

a versenyben második helyen végzett i. kerületiek kiemelkedő teljesítménye volt a sziklai sándor uti, műemlék jellegű közvilágítási oszlopok megóvása. 30 lámpaoszlopot eredeti formájában ujragyártottak, a meglévőket pedig kijavították. kisz-esek társadalmi munkában 27 tetőtérbeépítéses lakás tervét készítették el, s a kerület egyik óvodáját-bölcsődéjét is társadalmi segítséggel újították fel.

a képzeletbeli dobogó harmadik fokára a viii. kerületiek állhatnak fel „nyolc órát a kerületért”, mozgalmuk szép sikereket hozott: csaknem 8 ezer óra társadalmi munkát végeztek a kerületi parkok, játszótérek fenntartásához, a rend és a tisztaság megteremtéséhez.

a főváros külső kerületeinek versenyében a xix. kerületiek értek el kimagasló teljesítményt. az egy lakosra jutó társadalmi munka-érték meghaladja az ezer forintot. segítették a bölcsődék, az óvodák, az iskolák fenntartását, a zöldterületek, a nyári napközis táborok tavaszi karbantartását, s jelentős értékű társadalmi munkát végeztek az új létesítmények átadása előtt is.

a második helyezett, a xxi. kerület lakosainak mintegy 60 százaléka bekapcsolódott valamilyen módon a tavalyi társadalmi munkákba. elsősorban a parkok fenntartásához és az épületbontáshoz nyújtottak segítséget. ez utóbbihoz egy adat: a társadalmi munka jóvoltából 125 épület - mintegy 240 lakás - bontási költségétől mentesítették a tanácsot.

az ugyancsak az élcsoporthoz tartozó xvii. kerületiek segítőkészsége révén mintegy 17 millió forint kiadástól mentesült a tanácsi fejlesztési alap, s további 23 milliót takaríthatott meg a költségvetés. itt is jelentős sikereket hoztak a környezet szépítésére, rendezésére szervezett akciók, s a lakosok mintegy 4 millió forint értékű új járdát építettek.

a társadalmi munka-versenyben legjobb eredményeket elért kerületeket a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága összesen 6 millió forint fejlesztési alappal jutalmazta. /mti/

sr/tr -ár/er olt

00.12 070383 2000

sb0005 4 130 mtib1005

az olvasás helyzete szabolcs-szatmárban /1. rész/

1983. március 7. - még mindig hallani olyan véleményeket, hogy szabolcs-szatmárban az emberek kevésbé szeretnek olvasni, mint másutt az országban. tanulságos választ ad e nézetekre a szabolcs-szatmár megyei népfrontbizottság beszámolója, amelyet a közeli napokban vitat meg a mozgalom olvasáspolitikai munkabizottsága. a jelentésből ugyanis kiderül, hogy az utóbbi időben alapvető változás következett be a megyében. mindenekelőtt az emberek szemléletében: mind többen ismerték fel, hogy a könyvek nyújtotta élmények nélkül tartalmatlanabb lenne az életük.

a megnövekedett igények új létesítmények építését tették szükségessé. el is készült a megye korszerű, gazdag állományú központi könyvtára, s a kisebb településeken is hozzá lehet jutni az olvasnivalóhoz. tagadhatatlan viszont, hogy még sok a kis alapterületű, szűk könyvtár, s ezek már nemigen képesek megfelelni a fokozottabb kívánalmaknak. az eredmények elsősorban annak köszönhetőek - szögezi le a jelentés - hogy az alapoknál kezdtek a munkát, az olvasóvá nevelést. következetesen felleptek a tankötelezettségi törvény végrehajtásáért, azért, hogy a gyerekek közül senki se hagyassa el úgy az iskola padjait, hogy nem tanult meg kellő színvonalon olvasni. nagy figyelmet fordítottak a cigányszármazású diákokra, s a patronálók jóvoltából mindegyikük családjához eljutott az izlésüknek megfelelő könyv. a népfrontbizottságok gyümölcsöző kapcsolatokat alakítottak ki a szülői munkaközösségekkel is, mert egyértelmű volt számukra, hogy a család támogatása nélkül aligha számíthatnak sikerre.

egyes helyeken azonban nem váltak maradéktalanul valóra a jobbitó szándéku elképzelések. a megnövekedett gyermeklétszám miatt néhol éppen a könyvtárat alakították át tanteremmé. a tanterv hiába írja elő bizonyos művek ismeretét, ha azokhoz a közelben nem lehet hozzájutni. jobbik esetben rendelkezésre áll a közművelődési könyvtár, ám ez, bármilyen színvonalon dolgozik is, nem pótolhatja az iskolai könyvtárat. örvendetesen emelkedett az olvasó nők száma a megyében, bár mostanában ismét kevesebben kopogtatnak az intézmények ajtaján. a beszámoló arról is szól, hogy szabolcs-szatmárban meghonosodtak, s ünneppé váltak a nagyobb könyves akciók. az ünnepi könyvhét megyei megnyitója például jó értelemben vett népi ünnepéllé vált, szabadtéri műsorokkal, vetélkedőkkel kiegészülve. /folyt.köv/

gi/mz er

00.12 070383 2431

sb0006 4 130 mtib1006

az olvasás helyzete ... /2. rész/

a mezőgazdasági könyvhónap rendezvénysorozata is élénk viszhangozt vált ki, elsősorban a kertbarátok és a kistermelők körében. jelentős eseménye a megyének az immár 10 éves multra visszatekintő gyermek-könyvhónap: rajzpályázat, színházi előadás, író-olvasó találkozó, és több más szórakoztató program is kiegészíti. az olvasótáborok is beváltották a reményeket. a táborokban - többek között - előszeretettel dolgozták fel a megye szülötteinek, krudy gyulának, mórnicz zsigmondnak, kölcsény ferencnek a munkásságát.

a további feladatok között - utal rá a beszámoló - törekedni kell arra, hogy minden településen legyen korszerű könyvtár. az üresen maradt épületeket e célra is igénybe lehetne venni. megfontolandó az üzemi könyvtárak megnyitása is a lakosság előtt.
/mti/

gi/mz bc/er olt

00.13 070383 0842

-.-

sb0007 4 150 mtib1007

új receptkönyv az üzemi konyháknak

1983. március 7. - dicsérjük, szidjuk, sokalljuk vagy keveselljük vérmérsékletünktől és étvágyunktól függően - az üzemi konyhák örökzöld téma. jelenleg - a térsztagokon kívül, akiknek étkezési lehetőségeit sehol nem összesítik - 1.410.000-en veszik igénybe a szervezett munkahelyi étkeztetést, s számuk ebben az évben ismét várhatóan mintegy 20.000-rel növekszik.

a vállalatok, intézmények dolgozóinak átlagosan 41 százaléka ebédel a munkahelyén, szakmánként azonban igen nagy az eltérés. a művészeti szakmákban és a közlekedésben dolgozóknál az arány csupán mintegy 27 százalék, az egészségügyben viszont 62,3, a pedagógusok körében pedig 72,7 százalék. a közlekedési dolgozók közül - munkakörükből adódóan - a különféle járművek vezetőinek csak 15 százaléka veszi igénybe a szervezett étkezési lehetőséget. hasonló a kereskedelmi dolgozók gondjai is, mivel sokhelyütt megoldhatatlan az ebédszünet kiadása. az illetékes szakszervezetek és a belkereskedelmi minisztérium vizsgálja, hogyan lehetne a mozgó munkakörökben és kis üzemekben, üzletekben dolgozóknak is rendszeres ebédelési lehetőséget biztosítani.

az étkezési lehetőségek bővítésének vannak anyagi gátjai is. egy-egy új étterem létesítése több tízmillió forintba kerül, s erre a legtöbb vállalatnak, intézménynek nincsen pénze. ezért célszerű közösen üzemeltetni az étkezdéket, s erre jelenleg az üzemi konyhák mintegy egyharmadában van példa. ugyancsak pénztakarékos módszer a több célú éttermek, báziskonyhák létesítése. vidéken - például kecskeméten és székesfehérvárott - a vendéglátó vállalatok a munkahelyek és a tanácsok együttműködésével már létrehozta olyan konyhákat, éttermeket, ahol szabadforgalomban és munkahelyi előfizetéses rendszerben egyaránt felszolgálják az ebédet.

bár az üzemi ebédek minősége a tapasztalatok szerint lényegesen javult az utóbbi két évben, a legtöbb konyhán még mindig a husz évvel ezelőtti összeállított recepturák szerint készül az étel, s korántsem felel meg a korszerű táplálkozás követelményeinek.

a jövő év elején jelenik meg az a receptkönyv, amelyet az egészségügyi minisztérium, valamint az országos ételmezés- és táplálkozástudományi intézet munkatársai dolgoztak ki. a receptkönyv normatívákat tartalmaz a különböző nehézségű munkát végzők kalória-szükségletének kiszámításához. meghatározza, hogy a könnyű, a közepes, illetve a nehéz fizikai munkát végzőknek a 11-féle alapélelmiszerből naponta az ebédhez milyen mennyiségre van szüksége ahhoz, hogy ez a napi ételmezés-szükséglet 35 százalékát tartalmazza. /mti/

mg/opá sl/er olt

00.14 070383 2618

-.-

sb0008 4 150 mtib1008

vagon és árut kimél a digép ütköző

1983. március 7. - egy francia cégtől olyan vasuti ütközők gyártási licencét vásárolta meg a diósgyőri gépgyár, melynek energiaelnyelő-képessége mintegy háromszorosa a világon jelenleg használatos vasuti ütközőkének.

alkalmazásának azért van különlegesen nagy gazdasági jelentősége, mert a teherszállító szerelvények összeállításánál, a rendezőpályaudvarok gurítóinál a vagonok váza bizonyos mértékben eldeformálódik, s a vagonokban szállított áruk is gyakorta megsérülnek a koccanások következtében. hazánkban és külföldön is milliós károk keletkeznek emiatt. a máv-nál például csupán a vagonokban szállított árukban évente 100 millió forintos kár

keletkezik, szerte a világon keresik a megoldást, hogy miként lehetne az ütközések nyomán fellépő energiát a legkisebbre mérsékelni, ezáltal a károkat csökkenteni. a máv már jelenleg is használ a hagyományosnál nagyobb energiaelnyelő-képességű ütközőket, de ezeket drága valutáért külföldről vásárolja. a legjobb megoldást keresve bukkant rá a francia domange jarret cégre. ekkor kapcsolódott be a tárgyalásokba a diósgyőri gépgyár, mely vállalta, ahogy licencvásárlás esetén évente 8-12 ezer darab ütközőt készít a máv számára, a következő esztendőben a magyar vasút folyamatosan ki akarja cserélni tehervagon-parkjának ütközőit a licenc alapján készült ütközőkre, amelyek lelke egy speciális, elastomer nevű, gyurmaszerű vegyianyag. ez az ütés után rövid idővel visszanyeri eredeti alakját, miközben felfogja az ütés energiáját.

a licencvásárlásról szóló szerződést a nikex közvetítésével bécsben írták alá, eszerint a díj az idén megkezdődik az új típusú vasuti ütközők gyártását a máv részére, egyidejűleg piackutató munkát folytat, aminek eredménye a vasuti ütközők exportja lehet. a szerződés értelmében ugyanis a gépgyár igen kedvező feltételek mellett exportálhatja a terméket az európai tőkés országokba. természetesen franciaország kivételével, s a domange jarret bécsi közvetítő irodájának bekapcsolásával értékesítheti a szocialista országokban is, a próbagyártás a második félévben megkezdődik. /mti/

tra/tné az/er olt

00.14 070383 2147

-. -

sb0009 4 150 mtib1009

több bauxit külszíni fejtésből - bauxit-kut

1983. március 7. - fennállása óta az idén kell a legtöbb- együttesen 2 millió 170 ezer tonna - ércet kitermelnie a bakonyi bauxitbánya vállalatnak. bár a bauxit zömét most is a mélyművelésű bányából - nyirád és halimba térségéből - hozzák felszínre, jelentősen nő a külszíni fejtés aránya is: iharkut után csab-pusztán is megkezdtek a felszínhez közeli rétegek kitermelését, s így ebben az évben már összesen 670 ezer tonna bauxitot adnak a külszíni bányák. e lelőhelyek ércvagyonra különösen gazdaságosan tárható fel. a számítások szerint akkor érdemes külszíni fejtésre berendezkedni, ha egy tonna bauxit kinyeréséhez legfeljebb 8 tonna fedőréteget kell letisztítani. az említett két külszíni fejtésnél viszont egy tonna bauxitra mindössze 3-4 tonnányi fedőréteg jut. gazdaságossága mellett az itteni külszíni fejtés speciális feladatot is jelent. ez abból adódik, hogy iharkuton és főleg csab-pusztán Európában

egyedülálló geológiai képződmények alakultak ki. a bauxit nem vízszintes rétegekben, hanem függőlegesen, tölcser alakban helyezkedik el. az ilyen bauxit-kutakat gyakran a külszíni fejtéseken is csak alagut-rendszerrel tudják megközelíteni. /mti/

bév/mmé kz/er olt

00.15 070383 1240

-. -

sb0010 4 150 mtib1010

golyóskalibrátorok külföldi alkatrészek nélkül

1983. március 7. - ismét gyártja az olajáramlásmérő állomások működését ellenőrző, hitelesítő golyóskalibrátorokat a vegyész-salgótarjáni gyára. szovjet megrendelésre az esztendő végéig 14-et készít, összesen 90 millió forint értékben.

a berendezések az olajtávvezetékek fontos „keresztútjain”, működnek ott, ahol az olaj a megrendelő vezetékrendszerébe kerül át, s teljesen pontosan regisztrálják az átáramló olaj mennyiségét. újdonság, hogy a berendezések egyik fontos, eddig nyugatról importált alkotó elemét - az ugynevezett négyutu csapot - 1983-tól saját szabadalom alapján előállított magyar gyártmánnyal helyettesítik. ez csak az idén elkészülő tizemégy golyóskalibráló esetében 16 millió forint értékű nszk-márka megtakarítását eredményezi.

a vállalat máris további 25 golyóskalibráló berendezés szállításáról tárgyal szovjet partnerével. ezekben már egyetlen külföldi alkatrész sem lesz. /mti/

csiz/bgné kz/er olt

00.15 070383 1006

-. -

sb0011 4 150 mtib1011

kisipari műhelysor

1983. március 7. - kisipari műhelysor építését kezdték meg sárváron; a tizenöt taggal alakult műhelyépítő és -fenntartó szövetkezet birtokba vette a városi tanács által erre a célra kedvezményes áron átadott területet, és már el is készültek az alapozással.

az építők - akik közt van gumijavitó-centirozó, asztalos, háztartási gépszerelő, villanyszerelő, órás, koszorukötő, zöldség- és gyümölcsárús - magánerejű és jelentős értékű társadalmi munkával még az idén tető alá hozzák az építményt; munkájukat a tanács szakmai utmutatással és bontásból származó építőanyaggal is segíti. /mti/

Lér/mmé az/er olt

00.16 070383 0649

-.-

sb0012 4 170 mtib1012

gerendaut-maradványok egerben

1983. március 7. - a csatornahálózat felújítása közben középkori gerendaut maradványaira bukkantak egerben. a város mostani belterülete ugyanis hajdanában ingoványos, mocsaras terület volt. ezt burkolták annak idején fával, illetve gerendákkal. számos feljegyzés is tanuskodik a gerendautak használatáról. „a hatvani kaputól észak felé a martalócz-kapuig deszkával fedett tiszta főut van...., - írja evlija cselebi, török krónikás 1664-ben.

az ingoványos területek feltöltése a xviii. században történt meg, kőburkolatos utak pedig a xix. század elejétől épültek. a régi gerendautak most megtalált maradványai mintegy 150-180 centi mélységben helyezkednek el a földfelszín alatt. /mti/

kov/lné kz/er olt

00.16 070383 0759

-.-

sb0013 4 150 mtib1013

bővítik az alsótelekesi dolomitbányát

1983. március 7. - újabb törőmű építésével megkezdték a borsod megyei alsótelekes község határában lévő dolomitbánya kapacitásának bővítését. a rudabányai vasércbánya kezelésében lévő üzemben jelenleg két törővel darabolják a kohászati üzemek nagyolvasztóiba salakképző anyagként adagolt dolomitot. az alsótelekesi dolomit olyan kiváló tulajdonságú, hogy lehetővé teszi a drága importkocsz felhasználás csökkentését. ez, illetve az emiatt gyors ütemben növekvő igények kielégítése miatt vált szükségessé a harmadik törő felszerelése. elkészülte után mintegy 30 százalékkal növekszik a bánya kapacitása, s így az idén már megközelítőleg 200.000 tonna különböző szemnagyságú dolomitot tud szállítani megrendelőinek. az alsótelekesi dolomitbánya készletei még így is mintegy 100 évre elegendőek. /mti/

kör/tné kz/er olt

00.17 070383 0873

-.-

sb0014 4 150 mtib1014

pincegazda kör baranyában

1983. március 7. - pincegazda kör alakult hazánk jeles bortermő vidékén, baranya megyében. a társaság célja, hogy szakmai képzés, tanulmányutak és tapasztalatcserék, borbemutatók és borversenyek révén még inkább minőségi italok termelésére ösztönözze tagjait. a gazdakört a pécsi pannónia fogyasztási és értékesítési szövetkezet hívta életre, amely a háztáji és a kisegítő gazdaságok szőlészeit fogja össze. akárki nem léphet be a körbe, borainak jó minőségét kell bizonyítania, hogy érdemes a tagságra. az alapszabály ugyanis pontosan meghatározza, hogy milyen minőségi követelményeket várnak el a gazdaköriek fehér, illetve vörös boraitól. s amennyiben súlyos minőségi kifogás merülne fel, akár el is veszítheti tagságát a gondatlan gazda. természetesen előnyei is vannak a körhöz való tartozásnak. többek között az a tagok kiváltsága, hogy a pannónia jó áron átveszi a termésüket és népszerűsíti a kiváló gazdákat. a pincegazda kör ápolója kíván lenni az évszázados baranyai szőlész-borász hagyományoknak, ezzel is elősegítve a különleges minőségű, tájjellegű fehér- és vörösborok termelését, hírnevük terjesztését itthon és külföldön. /mti/

igó/bné/kz/gw olt

08.12 070383 1207

-.-

sb0015 4 150 mtib1015

ezüst-, kék- és platina rókák csabrendeken

1983. március 7. - sikerrel tenyésztettek értékes prémium adó rókákat a csabrendeki egyetértés termelőszövetkezetben: az idén már 1000 szülőpár szaporulatát exportálják. van közöttük kék-, ezüst-, platina- és kanadai tüzróka, egyaránt. a tenyésztés technológiáját importálták, a takarmányozás módját azonban teljes egészében ők dolgozták ki. a tetszetős prémium rókák elsősorban a tsz-hez tartozó nyulvágóhid hulladékát fogyasztják.

a többségükben norvégiából származó rókák jól érzik magukat a szövetkezet telepén. a rekorder pár 14 utódot nevelt fel egy év alatt. a várható átlag azonban évi 3-4 exportképes állat lesz. /mti/

bév/mné/kz/gw olt

08.13 070383 0708

10-14

-.-

sb0016 4 150 mtib1016

debrecen, kertövezet: ezernél több kisparcellát mérnek ki

1983. március 7. - debrecen közigazgatási területén a mezőgazdasági nagyüzemek által gazdaságosan nem hasznosítható, parlagveszélyes, gyenge termőképességű homoki területen több mint ezer, átlagosan kétszáz négyszögöles kisparcellát adnak haszonbérbe hosszabb időre. a parcellázások tavaly kezdődtek s az idén folytatódnak. a városban egyre több a kiskert-igénylők száma; a magyar gördülőcsapágy műveknek több mint hatszáz dolgozója kért például kiskertet a városi tanácstól, az orvostudományi egyetem dolgozói közül háromszázegynéhányan adták be igénylésüket.

mivel a fölparcellázott terület az igénylők felének sem elég, a tanács a szakszervezetekkel közösen az üzemek, intézmények között osztotta föl a földeket, a bérlőket a munkahely jelöli ki, előresorolva a nagycsaládosokat, a kis keresetűeket, a nyugdíjasokat.

csaknem két évtizede már annak, hogy a debreceni határ korábban teljesen elhanyagolt, használaton kívüli, széttagolt homoki területein megkezdtek az első parcellák kimérését. a szorgalmas munka nyomán jól termő zöldség- és gyümölcskertek alakultak ki, sok fóliasátorral. több szakcsoport is alakult.

a mostani parcellázás előtt már mintegy 8400, azóta zömében zártkerteté minősített hétvégi telket, kiskertet mértek ki. nagyon sok kis hétvégi házat építettek fel ezeken a részeken, kutakat furtak, öntöznek. a hegyektől, folyóktól távol eső debrecenben a zártkertek a családok hétvégi pihenő helyei, ahol eredményes termelést folytatnak. a városi tanács szakembereinek felmérése szerint a korábban hasznavehetetlennek minősített területeken csaknem hetvenezer ember évi szükségletének megfelelő zöldséget és gyümölcsöt termelnek. /mti/

szü/az/gw olt

08.14 070383 1763

10-14

-.-

1983.03.07.

sb0017 4 150 mtib1017

tsz-istállóban tudományos műhely

1983. március 7. - az elsők között próbálja ki a gyakorlatban az állatgyógyászat tudományának legújabb eredményeit, a fejér megyében gazdálkodó lajoskomáromi győzelem termelőszövetkezet, a közös gazdaság évek óta végez kísérleteket a különféle gyógyszergyárak, tudományos műhelyek által előállított medicinák, kórmegelőző szerek alkalmazásával.

az egyesült gyógy- és tápszernyár kutatóinak az irányításával például évek óta tesztelik az egyik legveszélyesebb borjubetegség, a coli gyógyítására, megelőzésére előállított új gyógyszereket. a kór igen sok kárt okoz az állatállományban, lajoskomáromban például évekig megtizedelte a kisborjakat. a különféle szerek alkalmazásával szinte megszűnt ez a betegség a tehenészetben, ami pedig azt jelenti, hogy évente ötven-hatvan borjuval többet tudnak felnevelni. egy másik, ugyancsak a coli baktériumtörzs okozta megbetegedés, a sertésdéma gyógyszereinek a kipróbálásában is közreműködnek a termelőszövetkezet állattenyésztői. ez a kór az elválasztást követő napokban a malacok öt százalékát pusztította el, s a gyógyult jószágok sem fejlődtek kielégítően. az újfajta szerek adagolásával megelőzhető, megszüntethető a betegség, s a kórtól mentes maradt a termelőszövetkezet állománya. a kutatók munkájának segítése így jelentős hasznot hoz a termelőszövetkezetnek. /mti/

dáv/fné/az/gw olt

08.14 070383 1392

-.-

sb0018 4 130 mtib1018 /feloldásig embargós!!!/

nőnap kitüntetések

1983. március 7. - a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk a nemzetközi nőnapon kitüntetettek névsorát, a kitüntetőket a hétfői parlamenti ünnepségen adják át. keretet később adunk, az anyag feloldásig embargós!

x x x

a nemzetközi nőnap alkalmából a munka érdemrend arany fokozatát

F 10. Nup'

1983.03.07.

kapta:

ács péterné, az építő-, fa- és építőanyagipari dolgozók szakszervezete főmunkatársa;
balogh lajosné, a volán 8. számú vállalat osztályvezetője;
godó györgyné, az mszmp nógrád megyei bizottsága nyugalmazott osztályvezetője;
hegyi györgyné, nyugalmazott vállalati üzemvezető;
horváth emílné, az mszmp zalaszentgróti nagyközségi bizottságának munkatársa;
dr. horváth lajosné, dr. schimel edit, az mszmp budapest x. kerületi bizottságának munkatársa;
jávor lászlóné nyugállományú rendőr százados;
kiss lászlóné dr., a textilipari dolgozók szakszervezete központi vezetősége osztályvezető-helyettese, jogtanácsos;
lapusnyik lajosné, a mezőhegyesi mezőgazdasági kombinát személyzeti vezetője;
pellérdi rezsóné, az mszmp budapest xx. kerületi bizottságának munkatársa;
dr. rutich ferencné, a centrum áruházak országos vállalati szakszervezeti bizottságának titkára;
sinka lajosné, az mszmp besenyszögi községi bizottságának titkára; és
szabó józsefné, a termelőszövetkezetek baranya megyei szövetségének főmunkatársa.
a munka érdemrend ezüst fokozatát negyvenen, bronz fokozatát ötvennégyen vehették át.
az elnöki tanács a kiváló szolgálatért érdemrend kitüntetést adományozta:
lovas lászlóné rendőr alezredesnek,
szebeni sándorné rendőr őrnagynak és
tóth ferencné rendőr törzsszászlósnak. /mti/

ár/gw olt

08.16 070383 1746

F

-.-

sb0019 4 160 mtib1019 /közönségszolgálat/

ciffra-hangverseny zalaegerszegen

1983. március 7. - ciffra györgy ad hangversenyt március 17-én zalaegerszegen. a franciaországban élő világhírű zongoraművész egyetlen vidéki koncertje iránt nemcsak zalában, hanem a környező megyékben is nagy az érdeklődés, éppen ezért a városi sportcsarnokban tartják, ahol 2.240 nézőt tudnak elhelyezni. a hangverseny jegyeit szombattól elővételben árusítják. zalaegerszegen a városi művelődési központban és a megyei idegenforgalmi hivatalban vásárolhatók meg a belépők. a többi zalai városban, valamint győrött, kaposváron, pécsen, siófokon, szekszárdon, szombathelyen és veszprémben a helyi idegenforgalmi irodákban árusítanak jegyet. /mti/

tas/kné/az/gw olt

08.17 070383 0720

-.-

sb0020 4 160 mtib1020

csillagnéző estek kecskeméten

1983. március 7. - kecskeméten az erdei ferenc művelődési központ természettudományi stúdiója csillagvizsgáló távcsövet szereltet fel az intézet tetőteraszán, ahol minden hónap utolsó szerdáján csillagnéző estet tartanak. az érdeklődők ötvenháromszoros nagyítással vizsgálhatják az égitesteket, a bolygók, csillagok fürkészésében szakemberek segítenek nekik. az általános és középiskolások a tananyaghoz kapcsolódóan a hét bármelyik napján tanulmányozhatják a világuirt. az első csillagnéző estet március 30-án tartják. /mti/

lász/bné/az/gw olt

08.18 070383 0592

-.-

sb0021 4 160 mtib1021 /közönségszolgálat/

néprajzi és nyelvjárási gyűjtőpályázat

1983. március 7. - a vas megyei tanács művelődési osztálya és a megyei muzeumok igazgatósága - a xxii. országos néprajzi és nyelvjárási gyűjtőpályázat keretében - néprajzi és nyelvjárási gyűjtőpályázatot hirdet a vasi néphagyományok megmentésére, a népelet teljesebb feltárására.

pályázhatnak az önkéntes gyűjtők és gyűjtőcsoportok, szakkörök néprajzi és nyelvjárási tárgy - nyomtatásban még meg nem jelent és más pályázaton nem szerepelt - munkákkal. a pályázatokat a savaria muzeum néprajzi osztályára /9701. szombathely, pf. 14./ kell beküldeni, 1983. augusztus 31-ig. a pályaműveket október 2-án értékelik és díjazják. /mti/

Lér/mné/az/gw olt

08.27 070383 0709

-.-

sb0022 4 150 mtib1022 /közönségszolgálat/

uj termék: a sztrapacska

1983. március 7. - gyorsfagyasztott sztrapacskával bővíti az olcsó termékek választékát az idén a győri hűtőház. a burgonyás tésztaól szaggatott, főzött és mélyhűtött galuska akár sütőben, akár néhány percre forró vízbe téve főtmelegíthető; túróval, tejjel és piritott szalonnával tálalhatják az izletes tájjelegű ételt a háziasszonyok.

az új termék fél kilogrammos zacskókban kerül forgalomba. a közeli hetekben 15 tonnát gyártanak belőle. a kísérleti mennyiséggel a vásárlói igények felmérése a gyártók célja. ennek alapján határoznak arról, hogy az újburgonya megjelenése után mennyit állítsanak elő a sztrapacskákból. /mti/

mzs/sza/az/gw olt

08.32 070383 0698

-.-

sb0023 4 160 mtib1023 /közönségszolgálat/

fischer annie koncertje

1983. március 7. - nagyszerű amerikai turnéja után ismét a budapesti közönség előtt lép dobogóra fischer annie zongoraművész, április 5-én a zeneakadémián. műsorán chopin b-moll szonátája, beethoven a-dur szonátája és schumann cisz-moll szonátája szerepel. /mti/

dal/ár/gw olt

08.40 070383 0322

-. -

sb0024 4 130 mtib1024 /közönségszolgálat/

pályázat szakmunkás-fiatalok katonai főiskolai előkészítő tanfolyamára

1983. március 7. - a honvédelmi minisztérium azoknak az érettségivel nem rendelkező szakmunkás-fiataloknak a jelentkezését várja, akik dolgozó népünk fegyveres szolgálatát élethivatásuknak választják, a magyar néphadsereg tisztjei kívánnak lenni, s kellő képességet, akaratot éreznek ahhoz, hogy előkészítő tanfolyam után valamelyik katonai főiskolán eredményesen tanulmányokat folytassanak.

mindenekelőtt a technikai jellegű és a néphadsereg igényeihez leginkább közelálló /gép-, elektro- és műszeripari/ szakmunkás képesítéssel, megfelelő gyakorlattal rendelkező fiatalok jelentkezését várják, akik munkájuk mellett magatartásukkal és a közösség érdekében végzett tevékenységükkel is kitűntek. jelentkezhetnek azok a sorkatonai szolgálatukat töltő fiatalok is, akik szakmunkás képesítéssel rendelkeznek, s példát mutatnak a katonai szolgálat teljesítésében, a szocialista versenymozgalomban.

a jelentkezés feltételei: magyar állampolgárság, feddhetetlen előélet és erkölcsi, politikai megbízhatóság, hivatásos katonai szolgálatra való egészségi alkalmasság, legalább jó minőségű szakmunkás bizonyítvány és a tanult szakmában eltöltött egyévi munkaidő, nőtlen családi állapot, valamint 23 évnél nem idősebb életkor. a tanfolyamra pályázók jelentkezési lapot a megyei hadkiegészítési és területvédelmi /budapesten a fővárosi hadkiegészítő/ parancsnokságtól, sorkatonák a parancsnokaiktól kaphatnak.

a tanfolyam hallgatóinak katonai főiskolai beiskolázásáról a tanulmányok során elért eredmény, a szorgalom és a személyi kérelmek figyelembevételével döntenek. a pályázók májusban felvételi vizsgán vesznek részt, amelynek anyaga: katonai pályaalkalmassági és speciális képességvizsgálat, a felkészültség szintjének /szakmunkásképző intézet tanulmányi követelményei szerinti/ megállapítása. a felvételre kerülő fiatalok az előkészítő tanfolyamot az 1983-84-es tanévben végezhetik el, és azt követően kezdhetik meg katonai főiskolai tanulmányukat.

a tanfolyam helye: kilián györgy repülőműszaki főiskola, szolnok. pályázati határidő: április 20. /mti/

és/ka/bc/gw olt

08.48 070383 2181

-. -

sb0025 4 130 mtib1025

puja frigyos elhalasztotta utazását

1983. március 7. - puja frigyos külügyminiszter influenzás megbetegedése miatt elhalasztotta március 7-re tervezett belgiumi hivatalos utazását. /mti/

mm/gw hgy

09.26 070383 0216

F 10²⁰ *cler*

-. -

1983.03.07.

sb0026 1 180 mtib1027

szerkesztőségek figyelmébe!

1983. március 7. - mai bs0023 mtib1018 sz. nőnap kiuntetések című hírünkben a 2. kiuntetett neve helyesen:

balogh jánosné, a volán 8. számú vállalat osztályvezetője;

10.36 070383 0236

-.-

sb0027 4 170 mtib1028

jégveszte a balatonon

1983. március 7. - hétfőre virradó éjjel az erősödő szél közreműködésével néhány óra alatt levetette téli takaróját a balaton, ismét hullámzik a magyar tenger. a jégveszte - ahogyan a halászok mondják - gyorsan zajlott le. a szél már nem tudott heves zajlást előidézni, könnyűszerrel söpörte össze a múlt hét végén már csak helyenként feltűnt, összetöredezett jégszigeteket és a déli parton helyenként jéghegyeket emelt. a jégvágók örömmel fogdták ezt a lehetőséget, hiszen a tavon csak rövid időre állt be a jég és nem volt idejük megtölteni a vermeket.

a tavaszi szezonmunkát elsőként kezdő halászhajók és a vizügyi uszógységek alapos téli karbantartás után készen állnak a kifutásra. célszerű azonban megvárni, amíg az uszó és rejtett jégszigetek is elolvadnak. az idén - úgy számítják - ez hamar megtörténik, mert már melegszik és a pezsdülő életet jelezve zöldül a balaton vize. /mti/

szé/káp/nné/ká/gw hgy

10.57 070383 0959

11.05.06

-.-

1983.03.07.

sb0028 4 130 mtib1029

meghalt barkóczi pál

1983. március 7. - barkóczi pál, a szocialista munka hőse, a fűzesgyarmati vörös csillag mezőgazdasági termelőszövetkezet alapító tagja, majd elnöke, életének 80. évében elhunyt. temetése március 9-én délelőtt 10 órakor lesz a fűzesgyarmati új-temetőben.

az mszmp szeghalmi járási,
fűzesgyarmat községi és
termelőszövetkezeti bizottsága,
gazdasági vezetősége

/mti/

bty/ke/ká/zsu hgy
11.21 070383 0483

-.-

sb0029 4 150 mtib1031

magyar-osztrák vizügyi tárgyalások

1983. március 7. - magyar-osztrák vizügyi tárgyalások kezdődtek hétfőn szombathelyen. a hagyományos, évente megrendezésre kerülő tanácskozáson az észak- és nyugat-dunántuli, valamint az osztrák közös vízfolyásokkal kapcsolatos feladatokat, programokat egyeztetik, s a fontossági sorrendnek megfelelően határozzák meg a közös tennivalókat. a mostani öt napos tanácskozáson többek között megvitatják a hanság csatorna, a pinka, a rába és a lapincs szabályozását, a fertő tó, s más határvizek közös vízminőség vizsgálatát. eszmecserét folytatnak arról, hogy az esetleges vízkárelhárításokhoz szükséges adatok az osztrák vizgyűjtőről minél előbb, minél nagyobb számban és kellő időben álljanak a győri és a szombathelyi vizügyi igazgatóságok rendelkezésére.

a magyar- és az osztrák vizügyi szakemberek szerdán a magyar területen helyszíni szemléket tartanak, majd folytatják a szombathelyi tanácskozást, ami a pénteken fejeződik be. ezt követően március 21-én Eisenstadtban tárgyalnak a közös tennivalókról. /mti/

Lér/nné/ká/zsu hgy
11.35 070383 1084

12.05.06

-.-

sb0030 4 160 mtib1032

az nszk-ban turnéznak a szombathelyi szimfonikusok

1983. március 7. - hétfőn öthetes vendégszereplésre a német szövetségi köztársaságba utazott a szombathelyi szimfonikus zenekar. az 1962-ben alakult zenekar ama tőr társulattól fejlődött hivatásos együttesé, s már számos külföldi szereplésen öregbítette hírnevét. számos nagyzenekari mű, s mintegy husz opera tartozik repertoárjába. az együttes a fennállása óta eltelt két évtized alatt több mint 1100 koncertet adott.

a szombathelyi szimfonikusok mostani turnéjukon az nszk harminc városában lépnek fel, s johann strauss cigánybáró című operettjét adják elő. első alkalommal passauban lépnek fel. az előadásokat petró jános dirigálja, a népszerű operett főszerepeit geszty szilvia, ivan rebroff és róka istván éneklék. /mti/

Lér/mmé/ká/gw hgy

11.38 070383 0820

sb0031 4 130 mtib1033

olcsai kiss zoltán siremlékének avatása

1983. március 7. - hétfőn a mező imre uti temetőben a család, a barátok, a pályatársak jelenlétében avatták fel olcsai kiss zoltán kossuth-díjas érdemes művész siremlékét.

az 1981-ben elhunyt szobrászművész számos köztéri művet készített. legismertebbek: kun béla budapesti emlékműve, győri munkás szobra és a nyíregyházi lenin emlékmű. ő formálta meg a mező imre uti temető munkásmozgalmi mártír emlékművét is. /mti/

di/pá -ár/er hgy

11.38 070383 0499

1295
145

sb0032 4 150 mtib1035

uj kezdeményezések a tervezők szellemi exportjának^{n/} növelésére /1.rész/

1983. március 7. - az ország szellemi exportjának értéke meghaladja az évi egymilliárd forintot, amelynek tekintélyes része a tervező intézetek munkájának hasznából ered. az utóbbi években a külkereskedelmi partnerekkel szoros együttműködésben különösen sokat tettek külföldi megbízások elnyeréséért. újabb tervező intézetek kapcsolódtak be a szellemi exportba, amelynek aránya a legnagyobbaknál a teljes tevékenység 20-30 százalékát is eléri. idei munkáikról és az exportbővítést segítő új kezdeményezésekről számolnak be az mti munkatársai.

a gyorsan fejlődő algéria nagy építési programjait az idén különösen sok jelentős megbízás teljesítésével segítik a magyar tervező intézetek. szakembereink hírnevét csaknem két évtizedes munkával alapozta meg a középülettervező vállalat. az állandó kirendeltséggel rendelkező vállalat az algériai partnerekkel egyetértésben további magyar tervező, szállító és kivitelező vállalatokat vont be a munkába, hogy ne csak műszaki dokumentációkat készítsenek, hanem kulcsra kész épületeket adjanak át. az idén ilyen fővállalkozási szerződések szerint létesítenek több vizügyi szakiskolát, s terveik alapján még ebben az évben megkezdődik két, egyenként mintegy ezer lakásos lakótelep kivitelezése is. a kelet-magyarországi tervező vállalat 9 kórház műszaki dokumentációját készíti el az év végéig, s a kivitelezést a fővállalkozó, a dél-magyarországi építőipari vállalat, a berendezések szállítását és felszerelését a medicor látja el. a közti társtervezőként kapcsolta be algériai munkájába a déldunántuli tervező vállalatot, amely április végéig további 700 lakás kiviteli dokumentációját készíti el. bevonták az exportfeladatok teljesítésébe a mélyépterv-et, a szegedi tervezőket és másokat is. /folyt./

sb/mi/zsu
11.55 070383 1846

1295
145

1983.03.07.

sb0033 4 150 mtib1036

uj kezdeményezések a tervezők szellemi exportjában /2. rész/

a fejlődő országok részére végzett munkáival tavaly megötszörözte szellemi exportját - az előző évihez viszonyítva - a földmérő és talajvizsgáló vállalat, az idén bővíti észak-afrikai kirendeltségét, tevékenységi körét pedig a talajmechanikai vizsgálatokon túl kiterjeszti az ivóvíz és az építőanyagipari nyersanyagok kutatására is, amelyhez újabb magyar partner, a szilikátipari központi kutató intézet is csatlakozik. a tesco-val közösen vegyesvállalat alapításának lehetőségeit tanulmányozzák tunéziában, ahol a települések közművesítésének programját segítik geotechnikai vizsgálatokkal. a vízügyi tervező vállalat többek között egy nagy tunéziai pálmaliget vizellátó-rendszerének korszerűsítésére vállalkozott. nigériában a közti és az afrikai ország közös vállalata az új főváros, abuja egyik városrész központjának terveit készíti el az év végéig. újabb közös vállalatok, vállalkozások létrehozásával javítja exportlehetőségeit az agrober-agroinvest nigériában, törökországban és más országokban, s folytatja fővállalkozásainak, szellemi exportjának kiterjesztését is. egyebek között egyiptomban három halkeltető telepet, egy tojótelepet létesítenek, ghanának haltenyésztési tanulmánytervet készítenek, s braziliának halkeltető központokat terveznek. a vállalat az idén várhatóan a múlt évének több mint másfélszeresére növeli konvertibilis exportját.

a külföldi megbízások elnyerése sokszor a vállalkozó rugalmasságán és gyorsaságán múlik. ezért a legnagyobb tervező intézetek jelentősen meggyorsították az ajánlati tervek kidolgozását, a transelektro külkereskedelmi vállalat a közelmúltban önálló mérnökcsoporthoz alakított, amely figyelemmel kíséri a külföldi versenyfelhívásokat, s rendkívül gyorsan elkészíti az ajánlatot, majd pedig a pályázat megnyerése után kidolgozza a végleges terveket is. jelenleg távvezeték-rendszereket és komplett villamos alállomásokot terveznek malajzia, nigéria, kuvait, jordánia és az arab emírségek részére. /folyt./

sb/mi/zsu hgy
11.58 070383 2058

1245/114

--

1983.03.07.

sb0034 4 150 mtib1037

uj kezdeményezések a tervezők szellemi exportjában /3. rész/

a tervezőintézetek változatlanul fontos feladatuknak tekintik a szocialista partnerek megbízásainak teljesítését. egyebek között a pécsiek terveit alapján az idén berlinben és cottbusban épült, illetve készül el egy-egy új kórház. az uvaterv egyebek között házigyári berendezéseket tervez az ndk-beli partnereknek, kubának pedig vasuti vasbetonaljgyári terveket készít. a debreceni keletterv 600 ágyas szállodát tervez a szovjetunióknak, az agrober-agroinvest pedig vágóhidak korszerűsítésében működik közre az idén csehszlovákiában, kubában, mongóliában és az ndk-ban. /mti/

képek az összeállításához: za 830304/6, 10, 13

sb/be/bi/sz/kasz/szü/mi/sl/zsu hgy
12.00 070383 0735

--

sb0035 4 150 mtib1038

ujabb üzemcsarnok - megduplázódik a termelés

1983. március 7. - újabb 1000 négyzetméteres üzemcsarnokban kezdődött meg hétfőn a termelés a kispesti textilgyár putnoki pamutfonó- és cérnázógyárában. az előregyártott elemekből helyszínen összeszerelt csarnokban jelenleg hét gyűrűsfonó gép működik. később még tíz hasonlót, továbbá 2 automata keresztorszót szerelnek fel. a korszerű gépek üzembehelyezésével az üzem eddigi termelése kétszeresére emelkedik. a pamutfonó és cérnázógépek kiszolgálására épül egy harmadik üzemcsarnok is. ez megközelítőleg 1300 négyzetméter alapterületű lesz; bálabontó, kártoló és előfonó gépek működnek majd benne. jelenleg még kispestről konténerekben előkészítve kapják a fonalat. /mti/

kör/tné kz/er hgy

12.16 070383 0755

1245/114

--

sb0036 4 130 mtib1039

balesetek

1983. március 7. - a hétvégén 65 személyi sérüléssel járó közúti közlekedési baleset történt, ebből 7 halálos, 31 súlyos, 27 könnyű sérüléssel kimenetelű volt.

x x x

bács megyében, kerekegyháza külterületén gyuris jános 61 éves egyéni gazdálkodó, kerekegyháza lakos lovaskocsijáról leesett és olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a helyszínen meghalt. a baleset vizsgálatát a rendőrség megkezdte.

csongrád megyében szentes belterületén egy sorompó nélküli vasúti átjáróban az áthaladó személyvonat nekiütközött a kiri józsef 42 éves fuvarozó kisiparos, domaszéki lakos által vezetett vontatónak. kiri józsef a helyszínen meghalt. az ütközés következtében a személyvonat két kocsija kisíklott, de az utasok közül senki nem sérült meg. a vizsgálat eddigi adatai szerint kiri józsef figyelmen kívül hagyta a baleset vizsgálatát.

bács megyében, sükösd külterületén nánai ferenc 34 éves gépkocsivezető sükösd lakos személygépkocsijával egy kanyarban áttért az uttest baloldalára és ott összeütközött egy vele szemben haladó személygépkocsival. a baleset következtében a két autó utasai közül berger lászló 31 éves gépkocsivezető sükösd lakos a helyszínen meghalt, egy utas súlyos, a vétlen személygépkocsi vezetője és a másik utas könnyű sérülést szenvedett. a vizsgálat eddigi adatai szerint nánai ferenc nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezetett. a rendőrség bevonta vezetői engedélyét és tovább folytatja a baleset vizsgálatát.

szabadszállás belterületén szücs jános 55 éves alkalmi munkás helyi lakos kerékpárjával az utmenti árokba hajtott és felborult, sérüléseibe belehalt.

kiskörös belterületén meskó zoltán 17 éves egyéni gazdálkodó, soltvadkerti lakos személygépkocsival egy kanyarban áttért az uttest baloldalára, ott egy villanyosábrának ütközött és az utmenti árokba borult. a baleset következtében utasai közül csányi lászló 17 éves tanuló, soltvadkerti lakos a helyszínen meghalt, egy másik utas könnyű sérülést szenvedett. a vizsgálat eddigi adatai szerint meskó zoltán ittasan vezette a személygépkocsit. a rendőrség őrizetbe vette és tovább folytatja a vizsgálatot. /mti/

mm/ár/zsu hgy
12.33 070383 2156

1405

sb0037 4 180 mtib1040 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés /1.rész/

1983. március 7. - a meteorológiai intézet jelenti 1983. március 7-én 12.00 órakor:

kissé hűvösebb idő

nagy kiterjedésű ciklonöv húzódik kontinensünk északi, északkeleti vidékei fölött. nagy sebességű áramlási rendszere az izland-dél-skandinávia-német-lengyel alföld - fekete tenger vonal mentén húzódik, átlagos szélessége több mint 1000 kilométer. az északnyugat-délkelet irányú áramlási rendszerben folyamatosan követik egymást az enyhe, nagy nedvességtartalmu, illetve a hideg, szárazabb léghullámok. az áramlási rendszer területén gyakorta csapadékos az időjárás, déli felén többnyire eső, északi oldalán hó esik. hétfőn reggelre dél-skandináviát hideg léghullám érte el, ennek egy része a kárpát-medence felé tart.

magyarországon vasárnap csupán 1-2 órán át sütött a nap. a felhőátvonulást helyenként eső, záporosó kísérte, számottevő mennyiség, 2-3 mm-nyi csupán a tisztán északkeleti részén hullott. a hőmérséklet kora délután általában 8-12 fok között váltakozott. az északi, északnyugati szél megerősödött. hétfő hajnalra általában 2-7 fokig, délnyugaton helyenként 0 fokig hűlt le a levegő. délelőtt folytatódott a felhőátvonulás, az ország nagy részén gyakran viharossá fokozódott az északi szél. a hőmérséklet 11 órakor 6-12 fok között volt.

budapest belterületén vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 7,9 fok, a százéves átlagnál 4,2 fokkal magasabb volt.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 9 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1016 mbar, gyengén süllyed.

előrejelzés az ország területére kedd estig:

felhőátvonulások várhatók, szórványosan futó záporral, éjszaka néhány helyen hózápor is előfordulhat. a sokfelé erős, időnként viharos északnyugati, északi szél kedden kissé mérséklődik.

a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0 plusz 5, a legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 5-10 fok között valószínű.

/folyt./ zsu
12.44 070383 2002

1405

bel

- 28 -

1983.03.07.

sb0038 4 180 mtib1041

időjárásjelentés /2.rész/

előrejelzés budapest területére kedd reggelig:

-----
felhőátvonulásokból zápor várható, de éjszaka esetleg havas eső is lehet. a többnyire erős északnyugati szelet továbbra is viharos széllelkések kísérik.

a hőmérséklet este 21 órakor 6, hajnalban 3 fok körül valószínű.

távolabbi kilátások szerdától - szombatig:

-----
eleinte változékony, szeles idő, felhőátvonulásokkal, kisebb esővel. az időszak legvégén a felhőzet erősen megnövekszik, többfelé várható eső, havas eső.

Leglacsonyabb hajnali hőmérséklet eleinte plusz 1 plusz 6, majd mínusz 2 plusz 3 fok között várható.

Legmagasabb nappali hőmérséklet eleinte plusz 7 plusz 11, majd plusz 1 plusz 6 fok között lesz.

jelentős mennyiségű /legalább napi 5 mm/ csapadék az időszak végén, az ország területének 40 százalékán várható.

a duna vízállása budapestnél 338 cm, hőmérséklete 4,2 fok.

/mti/

zsu

12.48 070383 1039

bel

- 29 -

1983.03.07.

sb0039 4 180 mtib1042

két év szabadságvesztés - több mint 860 ezer forint kártérítés műemlék felgyújtásáért

1983. március 7. - jóváhagyta az első foku bíróság ítéletét: műemléket megsemmisítő rongálás büntette miatt két évi szabadságvesztésre, továbbá a több mint 860 ezer forint értékű kár megtérítésére ítélte az esztergomi megyei bíróság a 28 éves Imre László géplakatost. a vádlott a múlt év nyarán felgyújtotta a tatai öregtő partján álló, nem sokkal korábban restaurált xviii. századi vágóhidat. miután meggyújtotta az épület nádfedelét, végignézte hogyan válik a tűz martalékvá a hazai viszonylatban páratlan ipari műemlék. az orvosi vizsgálat szerint Imre László közepes foku alkoholos állapotban követte el tettét.

az ítélet jogerős. /mti/

ráb/er kz

13.32 070383 0762

.-

sb0040 4 150 mtib1043

szőlőmetszési bemutató pecsett

1983. március 7. - a februári fagy nem okozott számottevő kárt a dél-dunántúli szőlőkben - hangzott el azon a szőlőmetszési bemutatón, amelyet hétfőn rendeztek pecsett, a borgazdasági kombinát kutatóállomásán. a bemutatón baranya, somogy, tolna és zala több száz szőlősgazdája vett részt, s a legfőbb kérdésük az volt: hogyan vészelték át a szőlő a rendkívül szeszélyes időjárásu telet. diófási Lajos tudományos kutató, a kombinát vezérigazgató-helyettese elmondta, hogy bár a kései fagy akkor érte a növényt, amikor az már tuljutott a mélynyugalmi állapotba és emiatt megnőtt a fagyérzékenysége, lényegében baj nélkül áttelelt. helyenként - a mélyfekvésű, ugynevezett fagyzugos helyeken - észleltek kisebb-nagyobb fagykárt, a dombháton lévő szőlőültetvények azonban sértetlenek. a neves szőlész szakember más, súlyos gondokra hívta fel a kistermelők figyelmét. dél-dunántul négy megyéjében, valamennyi fontos termőhelyen és gazdaságban ötvenezer szőlőrügget gyűjtöttek be, s az elvégzett mikroszkópos vizsgálatok nyugtalanító képet mutatnak. a szőlővesszők rosszul értek be ősszel. a rüggek termékenysége a legtöbb helyen és a legtöbb fajtánál elmarad az átlagostól, mégpedig 15-20 százalékkal. a tőkék mostani metszésénél ezért a szokottnál több rügget kell meghagyni. aggasztó, hogy a

1440

1983.03.07.

rügyekben tömérdek szőlőatkát, illetve atkatojást találtak, s ha nem védekeznek ellene megfelelőképpen, akkor tavasszal járványszerű fellépésére lehet számítani. több éve megfigyelt folyamatról van szó: az intenzív növényvédelem megtizedelte azokat a rovarokat is, amelyek az atkatojásokat fogyasztották, ennek következtében megbomlott a biológiai egyensúly. az atka tömeges elterjedése azonban nem elháríthatatlan - mondta a pécsi kutató - hiszen számos olyan ültetvényt találtak, ahol nyoma sincs a fertőzőttségnek, mert gondosan permeteznek. mivel a száraz, napfényes ősz kedvezett a szőlőatka szaporodásának, az idei tavasszal különös gonddal kell elvégezni a rügyfakadás előtti és utáni lemosó permetezést. /mti/

igó/bné/ká/zsu hgy
13.39 070383 2072

-.-

sb0041 4 150 mtib1044

ételbár nyílt miskolcon

1983. március 7. - baromfiétel-bár nyílt hétfőn miskolcon. a bükkvidéki vendéglátó vállalat rendezte be a tanácsköztársaság-téri lakótelepen. az üzletet egy külön megállapodás alapján a debreceni baromfifeldolgozó vállalat látja el nyersanyaggal. az önkiszolgáló étterem specialitása: itt mindent frissen sütnek. /mti/

kör/tné kz/er hgy

13.40 070383 0379

-.-

1983.03.07.

sb0042 4 130 mtib1045

nőnap kitüntetési ünnepség a parlamentben

1983. március 7. - a nemzetközi nőnap alkalmából hétfőn kitüntetési ünnepséget tartottak a parlamentben. részt vett az ünnepségen Lázár György, a minisztertanács elnöke, Németh Károly, az MSZMP központi bizottságának titkára, az MSZMP politikai bizottságának tagjai, Katona Imre, az elnöki tanács titkára és Duschek Lajosné, a magyar nők országos tanácsának elnöke.

Dr. Trautmann Rezső, az elnöki tanács helyettes elnöke a párt központi bizottsága, az elnöki tanács és a kormány nevében köszöntötte a kitüntetetteket és személyükben hazánk egész nőtársadalmát. - küzdőtársainkat, életünk minden gondjának megosztóit, családunk eltetöit köszöntjük, akik sok dolguk mellett szebbé és jobbá teszik körülöttünk a világot - mondotta beszédében. szólt arról, hogy a régi társadalom a nőt nem tekintette a férfi egyenrangú társának, csak szocialista társadalmunk győzelme hozta meg az alkotmányban is rögzített teljes egyenrangúságot a nők számára. ma már asszonyaink, lányaink az élet minden területén, a termelő- és a társadalmi munkában, a közéletben és a politikában a férfiakkal együtt dolgoznak boldogulásunkért, osztoznak a felelősségben és a jól végzett munka örömeiben. egész társadalmunk nagy felelőssége és érdeke, hogy a vezetésben, a közéletben és a családban is olyan egyenrangú szerep jusson a nőknek, amely az évtizedeken át bizonyított képességeik, rátermettségük és szorgalmuk alapján megilleti őket.

a továbbiakban hangsúlyozta: az emberiség, a család boldogságáért, övéikért mindenkinél jobban aggódó nők szavakkal, összefogásukkal, elszánt akaratukkal és tetteikkel eleven gátként állnak a háboru vámszedőinek útjában. a békéért folytatott áldozatos küzdelmük méginkább erősíti a nőmozgalom nemzetköziségét, az egyetemes emberi haladást szolgáló jellegét.

- a hazai nőmozgalom, asszonyaink és leányaink nemes emberi törekvései nagy figyelmet, elismerést és támogatást érdemelnek. ez a megkülönböztetett figyelem is kifejezésre jut abban, hogy szép hagyományainkhoz illően az elnöki tanács ezen a napon a sok százezer arra érdemes asszony és leány közül kitünteti a legjobbakat, a legáldozatkészebbeket - mondotta Trautmann Rezső, majd átadta azokat a kitüntetéseket, amelyeket a magyar népköztársaság elnöki tanácsa adományozott hazánk szocialista társadalmi rendjének építésében, a dolgozó nők élet- és munkakörülményeinek megjavításában kifejtett kimagasló munkásság elismeréseként. /a kitüntetettek jegyzékét március 7-i bs 0023 4 130 mtib1018 hírünkben közöltük, az embargót feloldjuk./

/mti/

t me/mm/ár/zsu olt
14.19 070383 2626

Hi
16/10

-.-

sb0043 4 160 mtib1046

népművészeti alkotóműhelyek - kiállítás gödöllőn

1983. március 7. - népművészeti alkotóműhelyek címmel nyílt kiállítás hétfőn gödöllőn a városi művelődési központban. a tárlaton az etyeki, a magyarlukafai és a velemi műhelyekből származó munkákat, elsősorban használati tárgyakat tekinthetnek meg a látogatók. gazdag díszítésű butorok, textiliák, étkészletek, bőrből készített papucskok, szandálok, szaru- és fafaragások vannak közöttük. a kiállítás anyaga, melyet a gödöllői művelődési központ munkatársai állítottak össze, átfogó képet ad a három vidék népi művészetéről, jellegzetes díszítő motívumairól. a március 30-ig nyitva tartó kiállításához további rendezvények is kapcsolódnak. március 13-án a velemi, március 20-án a magyarlukafai népművész-mesterek élőben is bemutatják alkotómunkájukat a művelődési központban. /mti/

vir/mv kz/er olt

14.53 070383 0865

--

sb0044 4 160 mtib1047

finisben a macskák /1. rész/

1983. március 7. - finiséhez érkezett a madách színházban t. s. eliot-a. l. webber világhírű musicaljének, a macskák-nak a próbasorozata: hétfőn tartották az első kosztümös próbát. a darabnak a budapesti tavaszi fesztivál keretében, március 25-én lesz a magyarországi ősbemutatója, amely egyúttal a mű első premierje az európai kontinensen. két évvel ezelőtt a londoni new london színház játszotta először, s egy éve mutatták be a broadwayn, ahol a zenés játék szintén hamar népszerűvé vált. a madách színházi bemutató rendezője szirtes tamás, koreográfus-társrendezője vendégként serégi lászló, az operaház balettigazgatója. a népes szereplőgárdában található almási éva, bence ilona, hűvösvölgyi ildikó, vendégként kishonti ildikó, haumann péter, timár béla, paudits béla, valamint az operaház magánéneke: póka balázs és szólótáncosa: szakály györgy, továbbá az operaház balettművészei.

thomas stearns eliot, az 1965-ben elhunyt amerikai származású, majd angliában letelepedett nobel-díjas költő, drámaíró, kritikus ismerősei gyermekeinek szórakoztatására írta a macskák könyve című versciklusát, amely 1939-ben jelent meg kötetben. e kedves, szórakoztató költemények játékos, humoros oldaláról mutatják be a

H
1610

szerzőt. a versek főszereplői olyan négy lábúak, „akik”, egyúttal emberi tulajdonságokkal is rendelkeznek: nemcsak kitűnően tudnak énekelni, ugrálni és táncolni, hanem található köztük kecses, uri modoru, hamiskártyás, clown, akrobata, csavargó, tolvaj, törvényszegő, betörő, csibész, potyautas, csalafinta, sőt egykor viruló, de azóta elhervadt, hajdan ünnepeelt színházi sztár macska is. e versek alapján komponálta meg Lloyd webber, a jézus krisztus szupersztár és az evita világhírű zeneszerzője musicaljét. a színpadi mű érdekessége, hogy benne a próza szinte már elenyésző: egy végigtáncolt-végigénekelte fantáziatörténetet láthat a közönség. a minden szempontból rendhagyó szürrealista mesének tulajdonképp nincs is összefüggő cselekménye. [a.

a madách színház azok közé a fővárosi prózai társulatok közé tartozik, amelyek előszeretettel vonzódnak a zenés művekhez. az elmúlt években olyan sikeres produkcióik bizonyítják ezt, mint a mahagony, az egy szerelem három éjszakája, a szentendrei teatrumban játszott dundo maroje és a három a kislány. /folyt.köv./

dal/mm/zsu olt

14.53 070383 2348

--

sb0045 4 160 mtib1048

finisben a macskák /2. rész/

a mostani bemutató mégis új fejezetet nyit a színház történetében, hiszen egyaránt ilyen magasfoku zenei és táncstudást igénylő művet még nem állítottak színpadra. most a társulat „fajsúlyosabb”, zenés műfajban is bizonyíthatja sokoldalúságát.

a macskák technikailag is alaposan próbára teszi a színház apparátusát. a zeneszámok az ugynevezett fél play back-megoldással csendülnek fel, ami azt jelenti, hogy a zenekari kíséret előre rögzített magnófelvételére a szereplők „élőben”, énekelnek. ujszerű az előadás díszletmegoldása is. götz béla munkájának érdekessége, hogy a különböző tárgyak macska-perspektívából, a szokásosnál lényegesen nagyobb méretben jelennek meg a színpadon. a jelmezeket, amelyek egyszerre idézik a szereplők állati és emberi karakterét, vágó nelly tervezte.

/mti/

i dal/mm/ár/zsu olt
14.55 070383 0867H
1610

--

sb0046 4 130 mtib1049

elhunyt dr. holka vilmos

1983. március 7. - a képes ujság szerkesztősége, a hirlapkiadó vállalat mély megrendüléssel közli, hogy dr. holka vilmos, a képes ujság munkatársa, a lap egyik alapító tagja, életének 58. évében váratlanul elhunyt. temetéséről később intézkednek. /mti/

tr/bc er olt

14.59 070383 0309

-.-

sb0047 4 130 mtib1050

kulturális és oktatási küldöttség utazott bécsbe

1983. március 7. - köpeczi béla művelődési miniszter vezetésével hétfőn kulturális és oktatási küldöttség utazott bécsbe dr. hertha firnberg, osztrák tudományos és kutatási miniszter meghívására. /mti/

k mi/bc er olt

15.02 070383 0285

-.-

sb0048 4 160 mtib1051 /közönségszolgálat/

elmarad a hangverseny

1983. március 7. - az országos filharmónia értesíti közönségét, hogy a budai esték című bérlet harmadik előadása, tarjáni ferenc március 10-re, a budai vigadóba hirdetett hangversenye elmarad. a belépők április 22-ig visszaválthatók. /mti/

k ka/bc er olt

15.04 070383 0295

H

16¹⁰

-.-

sb0049 4 160 mtib1052 /közönségszolgálat/

műsorváltozás

1983. március 7. - a fővárosi operettszínház igazgatósága közli, hogy március 8-án, kedden este a chicago előadása galambos erzsi betegsége miatt elmarad. helyette a cigányszerelem kerül színre. a megváltott jegyek érvényesek, vagy a váltás helyén visszaválthatók. /mti/

dal/ka bc/er olt

15.06 070383 0319

-.-

sb0050 4 150 mtib1053 /közönségszolgálat/

az európai nagyvárosok hőmérséklete

1983. március 7. - az európai nagyvárosok keddre várható maximális hőmérséklete:

párizs	9 fok
London	9 fok
oslo	3 fok
stockholm	3 fok
helsinki	1 fok
berlin	6 fok
varsó	3 fok
leningrád	-2 fok
moszkva	-6 fok
kijev	-3 fok
prága	7 fok

H

16¹⁰

bel

- 36 -

1983.03.07.

bécs 9 fok
róma 15 fok
madrid 19 fok
belgrád 12 fok
bukarest 6 fok
szófia 8 fok
athén 13 fok /mti/

kf/sl/mz olt

15.09 070383 0641

-. -

sb0051 4 130 mtib1054

elhunyt süle géza

1983. március 7. - süle géza, a volt budai önkéntes ezred tagja elhunyt. temetése március 9-én 14.30 órakor lesz a rákoskeresztúri ujköztemetőben.

a magyar ellenállók, antifasiszták szövetsége

/mti/
ka/er olt

15.10 070383 0271

Hj

16¹⁰

-. -

bel

- 37 -

1983.03.07.

sb0052 4 130 mtib1055 /embargó 7-én 18 óráig!!!/

Losonczi pál és Lázár györgy üdvözlő távirata

1983. március 7. - Losonczi pál, az elnöki tanács elnöke és Lázár györgy, a minisztertanács elnöke üdvözlő táviratot küldött az el nem kötelezett országok vii. csucsértekezletének.

ebben hangsúlyozták, hogy a magyar népköztársaság nagy fontosságot tulajdonít az el nem kötelezett országok mozgalmának.

kifejezték reményüket, hogy a csucsértekezlet nagy figyelmet szentel korunk olyan nagy kérdéseinek, mint a világbéke megőrzése, a nukleáris katasztrófa veszélyének elhárítása, a nemzetközi biztonság erősítése és a leszerelés.

végül a magyar népköztársaság támogatásáról biztosították az el nem kötelezett országok mozgalmának igazságos törekvéseit. /mti/

k mi/er bc

15.11 070383 0750

-. -

sb0053 4 150 mtib1056 /közönségszolgálat/

miről ír a kertészet és szőlészet?

1983. március 7. - itt az ideje a gyökér- és zöldségfélék vetésének, s ideje hozzálátni a nyári káposztafélék palántaneveléséhez is. talajukról, tápanyagigényükről, valamint a házikerti fajtákról bogdán istvánné cikke ad tájékoztatást a kertészet és szőlészet most megjelent 10. számában. számos egyéb, a növénykedvelőket, a kiskert-tulajdonosokat érintő, hasznos tudnivaló - például hogyan kell metszeni a téli almát a nagy termés után, mi okozza a pöszméte-fácskák rejtélyes pusztulását, az azálea ápolásáról, az orchideák virágoztatásáról, stb. - olvasható a lapban, amely ismertetőt ad új begóniafajtákról, a szőlő gépi metszéséről, stb. is. a magyar és a holland virágforgalmazás közötti különbségekről ír kritikusan és őszintén vajda árpád.

végül biológiai kertművelési pályázatot hirdet a lap, amelyben utmutatás található a feltételekről és a díjakról. /mti/

kf/sl er olt

15.17 070383 0943

Hj

16¹⁰

-. -

sb0054 4 150 mtib1057 /közönségszolgálat/

hójelentés

1983. március 7.

-----
hazai:

dobogókő: 2 cm

kékestető: 16 cm

galyatető: 12 cm

bánkút: 25 cm

farkasgyepű: foltokban

-----
külföld:-----
jugoszlávia:

kredarica: 320 cm

-----
ausztria:

somblick: 375 cm

kitzbühel: 170 cm

-----
csehszlovákia:

csorba-tó: 115 cm

lomnici-csucs: 235 cm

chopok: 219 cm

Lengyelország:

zakopáne: 32 cm

kasprovy-csucs: 194 cm

H
1610-----
románia:

predeal: 45 cm

sinaia: 38 cm

/mti/

kf/sl/mz olt

15.20 070383 0734

-.-

sb0055 4 160 mtib1058 /felhasználható: 19 órától!/
kocsis albert hegedüestje

1983. március 7. - kocsis albert adott hegedüestet hétfőn szombathelyen, a bartók béla teremben. műsorában bach d-moll partitáját, beethoven tavaszi szonátáját és brahms d-moll szonátáját hallhatta a zenekedvelő közönség. a hangversenyen helmut keller, a német szövetségi köztársaságból érkezett zongoraművész, a kasseli zeneművészeti főiskola professzora működött közre. /mti/

Lér/mné/s st olt

15.24 070383 0439

-.-

sb0056 4 150 mtib1059 /közönségszolgálat/
a környező országok időjárása

1983. március 7. - a környező országok határmenti körzeteinek várható időjárása szerda reggelig:

-----
ausztria:

felhőátvonulások, néhány helyen futó záporral. az erős szél lassan mérséklődik. a hőmérséklet kedden kora délután 6, 11, szerdán hajnalban 0, 5 fok.

H
1610

1983.03.07.

csehszlovákia:

felhőátvonulások, szorványosan záporral, a hegyekben hózáporral. erős szél. a hőmérséklet kedden kora délután 5, 10, szerdán hajnalban 1, 6 fok.

szovjetunió:

erősen felhős idő, többfelé kisebb esővel, hózáporral. erős szél. a hőmérséklet kedden kora délután 3, 8, szerdán hajnalban -1, 4 fok.

románia:

felhőátvonulások, többfelé futó záporral. erős szél. a hőmérséklet kedden kora délután 6, 11, szerdán hajnalban 1, 6 fok.

jugoszlávia:

kisebb felhőátvonulások, számottevő csapadék nem várható. a hőmérséklet kedden kora délután 9, 14, szerdán hajnalban 1, 6 fok. /mti/

kf/sl/mz olt

15.28 070383 1033

-.-

sb0057 4 160 mtib1060 /felhasználható: 19 órától!/
a west side story szombathelyen

1983. március 7. - a west side story-val mutatkozott be a rock színház hétfőn szombathelyen a művelődési és sportházban. az előadást iglódi istván rendezte, a koreográfus reinthaller éva, zenei vezető várkonyi mátyás, művészeti vezető miklós tibor volt. a főbb szerepekben böröndi tamás, szolnoki tibort, hegyesi gézát, kovács krisztát, nagy anikót, füstli molnár évát és várkonyi szilviát láthatta a közönség. /mti/

Lér/mné/s st olt

15.28 070383 0484

Hi

1610

-.-

1983.03.07.

sb0058 4 160 mtib1061 /felhasználható: 18 órától!/
szovjet grafikus fametszetei pécsett

1983. március 7. - viktor menysikov szovjet grafikusművész fametszeteiből nyílt kiállítás hétfőn a pécsi ságvári endre művelődési ház studiógalériájában. az intézmény kisgrafika baráti köre a leningrád közelében élő fiatal művész balti-tenger ihlette alkotásait mutatja be a közönségnek. viktor menysikov vszevalovszk város művészeti iskolájának igazgatója, hazájában már több csoportos és egyéni tárlaton mutatkozott be. /mti/

kász/bné/s st olt

15.36 070383 0501

-.-

sb0059 4 130 mtib1062

komócsin mihály köszöntése

1983. március 7. - komócsin mihályt, az mszmp központi bizottságának tagját, a csongrád megyei pártbizottság első titkárát, a munkásmozgalom régi harcosát párttagsága 40. évfordulója alkalmából hétfőn németh károly, a politikai bizottság tagja, a központi bizottság titkára köszöntötte, és átadta a központi bizottság emléklapját.

a köszöntésen jelen volt petrovszki istván, a központi bizottság osztályvezető-helyettese. /mti/

gg/zsu olt

15.37 070383 0488

Hi
1715

-.-

sb0060 3 160 mtib1063 /közönségszolgálat/

a magyar nemzeti bank tájékoztatója /1. rész/

1983. március 7.

hivatalos devizaárfolyamok
érvényben: 1983. március 8-tól

d e v i z a n e m	vételi árf.100	közép egységre	eladási ft-ban
angol font	6061,03	6067,10	6073,17
ausztrál dollár	3788,72	3792,51	3796,30
belga frank	85,13	85,22	85,31
dán korona	466,87	467,34	467,81
finn márka	745,98	746,73	747,48
francia frank	591,18	591,77	592,36
hollandi forint	1516,64	1518,16	1519,68
japán yen /1000/	170,16	170,33	170,50
kanadai dollár	3273,12	3276,40	3279,68
kuvaiti dinár	13686,61	13700,31	13714,01
norvég korona	563,79	564,35	564,91
nszk-márka	1676,95	1678,63	1680,31
olasz lira /1000/	28,72	28,75	28,78
osztrák schilling	238,68	238,92	239,16
portugál escudo	42,76	42,80	42,84
spanyol peseta	30,52	30,55	30,58
svájci frank	1968,69	1970,66	1972,63
svéd korona	539,90	540,44	540,98
tr.es cl.rubel	2597,40	2600,00	2602,60
usa-dollár	3997,86	4001,86	4005,86

/folyt. köv./ er

15.40 070383 1306

H'

1715

--

sb0061 3 150 mtib1064 /közönségszolgálat/

a magyar nemzeti bank tájékoztatója /2. rész/

- - -

az államközi megállapodásokon alapuló hivatalos
árfolyamok változatlanul az 1982. szeptember 21-i
közlésnek megfelelően vannak érvényben.valuta /bankjegy és csekk/ árfolyamok
érvényben: 1983. március 8-tól

p é n z n e m	vételi árf.100	eladási egys. ft-ban.
angol font	5885,09	6249,11
ausztrál dollár	3678,73	3906,29
belga frank	82,66	87,78
dán korona	453,32	481,36
finn márka a/	724,33	769,13
francia frank	574,02	609,52
görög drachma b/	44,78	47,56
hollandi forint	1472,62	1563,70
japán yen /1000/	165,22	175,44
jugoszláv dinár a/	50,67	53,81
kanadai dollár	3178,11	3374,69
kuvaiti dinár	13289,30	14111,32
norvég korona	547,42	581,28
nszk-márka	1628,27	1728,99
olasz lira /1000/	27,89	29,61
osztrák schilling	231,75	246,09
portugál escudo	41,52	44,08
spanyol peseta	29,63	31,47
svájci frank	1911,54	2029,78
svéd korona a/	524,23	556,65
usa-dollár	3881,80	4121,92

a/ vásárolható legmagasabb bankjegy-címlet: 100-as
b/ vásárolható legmagasabb bankjegy-címlet: 500-as/mti/
hné kf/sl er olt

15.41 070383 1392

H'

1715

--

sb0062 4 130 mtib1066

bányász szocialista brigádvezetők tanácskozása pécssett /1. rész/

1983. március 7. - a mecseki szénbányák szocialista brigádjai a küzdelmes tavalyi esztendőben is eleget tettek vállalat feladataiknak, példamutatásukkal számottevően elősegítették a vállalat több mint hárommillió tonnás széntermelési tervének teljesítését. többek között ezt állapították meg a szocialista munkáskollektívák vezetőinek pécssett tartott hétfői tanácskozásán.

a brigádmozgalom eredményeit értékelő beszámoló rámutatott, hogy a jövőben nagyobb gondot kell fordítani a régi és az újabb munkatársak brigádtaggá nevelésére, mert az elmúlt évben csökkent a szocialista brigádok száma, s csaknem háromszázzal a taglétszámuk is. a tanácskozáson hangsúlyozták, hogy a brigádokat nem egymáshoz, hanem önmagukhoz kell mérni. a beszámoló arra is rámutatott, hogy a pótműszakon való részvétel hátráltatta a brigádokat egyéb programjaik megvalósításában, ennek ellenére mégis növekedett a szakmai tanfolyamot végzettek száma, s a mecseki szénbányák dolgozói több mint tizenegymillió forint értékű társadalmi munkát végeztek, százharmincnál több intézményt patronáltak. a tavalyi év kiemelkedő eredménye volt a szocialista brigádok újító tevékenységének fellendülése. harminchárom kollektíva több mint félszáz elfogadott újítást nyújtott be, s a korábbiaktól eltérően ezek között nemcsak munkavédelmi, hanem gazdasági jellegű ötletek és javaslatok is szerepeltek. a tanácskozáson megvitatták a vállalati munkaverseny idején célkitűzéseit és értékelési rendszerét is. ebben az évben tovább szélesedik a szocialista brigádok részvételének lehetősége a munkaversenyben, mivel azt negyedévenként értékelendő, négy külön szakaszban rendezik meg. a tanácskozáson résztvevő brigádvezetők, az üzemek politikai, állami és társadalmi vezetői megvitatták a ,,vállalat kiváló brigádja,, kitüntetésre felterjesztendő kollektívák névsorát, majd javaslatot tettek arra, hogy a mecseki szénbányák pályázza meg 1982. évi munkája alapján a kiváló vállalat címet. /foly.köv./

kász/bgné/kz/mz olt

15.51 070383 2066

H
1715

--

sb0063 4 170 mtib2001

homokfelhőben a kiskunság

1983. március 7. - nagyerejű, gyakran viharos szél pásztázta, hétfőn a duna-tisza között. a 60-70 kilométeres sebességű légmozgás megbontotta a száraz homokot. helyenként, mint például a lakiteleki, a dunaföldvári országuton és környékén. valóságos homokfelhőbe burkolta a tájat a szél. a karcos homokszemek most még nem tesznek kárt a növényekben, a rügöző fák is ,,álják verését,,; a telepítésekre, tavaszi vetésre előkészített talajokat azonban sok helyütt annyira egyenetlenné teszi a szél szárnyán szálló homok, hogy újra kell művelni. ennél is nagyobb gond az, hogy a szél gyorsan fogyasztja a talajok egyébként kevés vízkészletét. /mti/

Lász/bné/kz/mz olt

16.03 070383 0708

--

sb0064 4 150 mtib2002

videotechnika a vezetőképzésben - országos konferencia veszprémben

1983. március 7. - hétfőn megkezdődött veszprémben a videotechnika pedagógiai alkalmazásával foglalkozó ötnapos országos konferencia. a vezetőképzésben és továbbképzésben résztvevő pedagógusok értékelik azokat a videotechnikára alapozott módszereket, amelyekkel az eddigi tapasztalatok szerint nagy hatékonysággal lehet továbbfejleszteni a pedagógusok készségét, és személyiségét.

a veszprémben működő oktatástechnikai központ megalakulása óta foglalkozik e témával. a munkatársai eddig audiovizuális taneszközt fejlesztettek ki, és 250 könyvük, illetve tanulmányuk is megjelent e témakörben. az intézmény nevéhez fűződik az ugynevezett személyiség-fejlesztő tréning is, amelynek gyakorlati tapasztalatai ugyancsak szerepelnek a mostani tanácskozás napirendjén. a lényege az, hogy filmre veszik a pedagógus tevékenységének egy részét, s ezt elemzik a továbbiakban. a filmből a főszereplő, tehát a gyakorló pedagógus, jobban megismerheti, mintegy kívülről nézheti, saját pedagógiai eszköztárát, kifejezőmódját, kapcsolatteremtését, s ezt felhasználhatja saját munkamódszerének, stílusának továbbfejlesztésére. a személyiség-fejlesztő tréninget már

V350

A
1715

alkalmazzák, a felsőfoku pedagógus-képzésben, a közeljövőben a továbbképzésben is szeretnék meghonosítani. ezt a célt szolgálja a veszprémi konferencia, amelyen a továbbképzések vezetői gyakorolják is a személyiségfejlesztő tréninget. /mti/

bév/nmé/kz/mz olt

16.16 070383 1506

..

sb0065 4 130 mtib2003

az országgyűlés ipari bizottságának ülése /1. rész/

1983. március 7. - hétfőn a parlamentben - gorjanc ignác elnökletével - ülést tartott az országgyűlés ipari bizottsága. a testület dr. petrik ferenc igazságügy-miniszter-helyettes előterjesztésében megvitatta az ujitási és találmányi jogszabályok továbbfejlesztésére kidolgozott tervezeteket. a miniszterhelyettes előljáróban elmondta: az ujitómozgalom jogi szabályozásának főbb keretei az elmúlt évtizedben alakultak ki, és általában jól szolgálták a társadalmi célokat, valamint az ujitók ösztönzését és jogvédelmét. ennek köszönhetően az ötödik ötéves tervidőszakban megkétszereződött az ujitók és a hasznosított ujitások száma, s növekedett az ujitásokra és a találmányokra kifizetett díjak összege. fejlődés jellemezte a hatodik ötéves terv első két esztendejét is: mind többen nyújtották be elbírálásra ötleteiket, ujitásaikat, találmányaikat.

az ujitók és feltalálók 1982 májusában megtartott v. országos tanácskozásán azonban többen annak a véleményüknek adtak hangot, hogy a vitathatatlan eredmények ellenére sincs teljes mértékben kihasználva az állampolgárok szellemi kapacitása. az értekezlet résztvevői az e tevékenységgel kapcsolatos jogszabályok felülvizsgálatát, s továbbfejlesztését sürgették. a korábbi rendelkezéseket elsősorban amiatt érte kritika, hogy gyakorlatilag kirekesztette az ujitómozgalomból a társadalom leginkább kreatív rétegét, a műszaki értelmiséget. gondként vetették fel, hogy nem kellően tisztázottak az ujitási díjak megállapításának szempontjai, s nincs mód az ujitások kidolgozásában és hasznosításában kiemelkedő szerepet játszó gazdasági vezetők elismerésére. a benyújtott javaslatok elbírálási gyakorlatát esetenként tulságosan is bonyolultnak tartották.

ezért válik szükségessé új minisztertanácsi rendelet megalkotása. a továbbfejlesztés két fő iránya: az ujitók és feltalálók ösztönzésének, jogvédelmének, jogbiztonságának javítása,

illetve az ujitási és találmányi eljárások egyszerűsítése, a tájékoztatás gyorsítása. petrik ferenc a tervezett rendelkezésekről szólva kiemelte: tisztázódik, korszerűsödik az ujitás fogalma. a műszaki értelmiséget oly módon kívánják nagyobb aktivitásra ösztönözni, hogy benyújtott ötleteiket, javaslataikat nem munkaköri kötelességként kezelik, hanem ilyen irányu tevékenységüket az ujitási díj mértékének megállapításakor veszik figyelembe. /folyt.köv./

gi/tr/mz

16.28 070383 2427

..

sb0066 4 130 mtib2004

az országgyűlés ipari bizottságának ülése /2. rész/

ujitásként értékelik majd a hatékonyság fokozását előmozdító szervezési megoldásokat is. ez lehetővé teszi, hogy a mozgalomba bekapcsolódjanak a közszolgálati-igazgatási munkakörökben dolgozó alkalmazottak is. a tervezet abban a gyakran vitatott kérdésben is rendet teremt, hogy ujitónak tekinthető-e az, aki technikai segítséget nyújt a javaslat kidolgozásához. határozott nemmel felel erre a készülő jogszabály.

a rendelkezések korszerűsítése során a népgazdasági, a munkáltatói és az ujitói érdekek egyeztetésére törekedtek. ennek szellemében teremtik meg annak a lehetőségét, hogy az ujitó más gazdálkodó szervezethez is benyújthassa új megoldását. a benyújtott javaslatokat - írja elő a tervezett jogszabály - 60 napon belül el kell bírálni, s elfogadás esetén gondoskodni kell a díjszerződés megkötéséről. a rendelkezések a többi között előirányozzák, hogy - a gazdasági vezetők ösztönzése céljából - kitüntető díjat alapítanak, s felemelik a legkisebb ujitási díjak összegét is. a találmányok szabadalmi eljárásait egyszerűsítik és gyorsítják, s megteremtik a nemzetközi szerződésekkel való összhangjukat. erősítik a szolgálati találmány feltalálójának jogvédelmét. magyarán, ha munkáltató 90 napon belül nem tesz szabadalmi bejelentést, úgy a feltaláló szabadon rendelkezhet találmányával.

a vitában felszólalt fock jeno /győr megye/, láng tiber /budapest/, jávorkai istván /komárom megye/, kangyalka antal /csongrád megye/, kovács károly /budapest/, tollár józsef /zala megye/ és hargitai ágnes /borsod megye/.

H
1415

H
1415

bel

- 48 -

1983.03.07.

az országgyűlés ipari bizottságának ülése gorjanc ignác
zárszavával ért véget. /mti/

t/tr/gi/-ár/mz olt

16.37 070383 1713

-. -

sb0067 4 130 mtib2005 /felhasználható: 18 órától!/
kádár jános találkozója az olasz nagykövettel

1983. március 7. - alessandro cortese de bosis, az olasz
köztársaság magyarországi nagykövete, aki a közeljövőben végleg
elutazik hazánkból, hétfőn bucsulátogatást tett az mszmp kb
székházában, s ez alkalommal találkozott vele kádár jános, a magyar
szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára. /mti/

tr/-ár/mz olt

16.40 070383 0393

-. -

sb0068 4 130 mtib2006

izraelbe utazott a nőtanács delegációja

1983. március 7. - hétfőn izraelbe utazott a magyar nők országos
tanácsának delegációja kis imréné alelnök vezetésével, a
küldöttség részt vesz az izraeli nők demokratikus szervezetének
március 11-13. között megrendezendő kongresszusán. /mti/

ka/-ár/mz olt

16.43 070383 0316

-. -

bel

- 49 -

1983.03.07.

sb0069 4 130 mtib2007 /közönségszolgálat/
,,tantárgy,,: az iszlám

1983. február 7. - a kőrösi csoma társaság iszlámtudományi
munkaközösségének ismeretterjesztő előadássorozata kezdődött hétfőn
a magyar tudományos akadémiai roosevelt téri székházában. az elmúlt
évben alakult munkaközösség programja az iszlám országai iránt
mutakozó érdeklődést hivatott kielégíteni. a programok szabadon
látogathatók.

a sorozat bevezető előadásán az iszlámról, mint világvallásról
esett szó, a következő előadásokra kéthetenként kerül sor: a vallás,
a jog, az életmód és a népi örökség témakörein kívül az érdeklődők
megismerhetik az iszlám művészetét, zenéjét is. /mti/

jgy/jgy/-ár/mz olt

16.46 070383 0654

-. -

sb0070 4 180 mtib2009 /közönségszolgálat/
új szolgáltatások fővárosi fürdőkben

1983. március 7.- a széchenyi fürdőben új szolgáltatásként
március 9-én és 23-án kéthetes tanfolyamokat indítanak felnőtteknek,
ahol az uszás alapismereteit sajátíthatják el. az első turnusra még
március 8-án, a másodikra 21-22-én reggel 6 és 7 óra között, illetve
16-18 óráig lehet jelentkezni. a tanfolyam díja belépővel együtt
220 forint. bővebb felvilágosítást adnak 428-364-es vagy a
210-310-es televíziós számon.

a ix. kerületi dandár ^(utcai gyűlés) fürdő szintén új szolgáltatással várja a
vendégeit, helyiségeiben kondicionáló terem és szauna nyílt az izmok
felfrissítésére. az izületi bántalmakban szenvedőknek
paraffin-pakolást adnak, felvilágosítás kapható a 137-084-es
telefonszámon. /mti/

ri/ka/s bc olt

16.51 070383 0759

-. -

1820

sb0071 4 170 mtib2010

sötét porfelhő hevesben

1983. március 7. - heves megyében hétfőn szokatlan, természeti jelenséget észleltek. miközben a megye északi részén napközben ragyogóan sütött a nap, a déli sík vidék alkonyati sötétségbe borult. a felmelegedés hamar kiszáritotta a homokos talaj felszínét, a viharos erejű szél pedig port kapott szárnyra, és helyenként 50-100 méter magasságig több kilométer hosszú sűrű porfelhővé tömörítette. az áttekinthetetlen sötét porfelhőben a látótávolság 10-15 méter volt. hatvan és gyöngyös, illetve heves térségében a gépkocsik bekapcsolt lámpákkal közlekedtek. /mti/

kov/lné/s st olt

17.07 070383 0620

--

sb0072 4 130 mtib2011 /felhasználható: 18.30-tól!/
ezerforintos bankjegyet, új 5, 10 és 20 forintos érmét bocsát ki a magyar nemzeti bank /1. rész/

1983. március 7. - a magyar nemzeti bank április 18-án új kivitelezésű 5 és 10 forintos pénzürmét, továbbá 20 forint névértékű érmét bocsát ki. az új 5 és 10 forintosok könnyebbek, és kisebb átmérőjűek a jelenleg forgalomban levőknél. a 20 forintos érmék bevezetését a forgalom szükségleteinek jobb kielégítése, továbbá a különféle automaták jelenleginél nagyobb címletű érmékkel való ellátása indokolja. a jelenleg forgalomban levő 10 és 20 forintos bankjegyek, továbbá az 5 és 10 forintos érmék érvényben maradnak.

junius 27-én a bank megkezdi 1000 forint címletű bankjegyek forgalomba hozatalát. az 1983. március 25-i keltezésű, és bartók béla képmását viselő bankjegy kibocsátását a megnövekedett pénzforgalom indokolja. emellett a gépi uton történő feldolgozás megkönnyítése is célszerűvé teszi az új címlet kibocsátását.

x x x

az ezer forintos bankjegy és az új pénzürmék kibocsátása egyaránt a készpénzforgalom számottevő növekedésével függ össze. a termelés és a szolgáltatások bővülésével, ezek értékének, árának emelkedésével lényegesen növekedett a forgalomban lévő pénz mennyisége, felgyorsult forgási sebessége. egész sor országban, például az nszk-ban, svájcban, angliában, dániában, az usa-ban már

1820

korábban ezres címletű bankjegyeket bocsátottak ki, hogy ezzel csökkentés a forgalomban lévő pénz mennyiségét, a szovjetunióban a 100 rubeles az ottani ár- és költségviszonyok között ugyancsak magas címletű bankjegynek számít, a mi ezer forintosunknál is nagyobb értékű pénz. magasabb címletű pénz kibocsátása nálunk is időszzerűvé vált, mert a nagymennyiségű bankjegy kezelése immár erősen terheli a boltok, a nem ritkán napi többmillió forintos forgalmat lebonyolító áruházak pénztárosait, a posta, s különösen a pénzüintézetek dolgozóit. a nagyobb címletű bankjegy bevezetése hosszabb időn át csökkenti a forgalomhoz szükséges pénz mennyiségét. számítások szerint másfél év alatt körülbelül 40 millióval csökkenthető a forgalomban lévő bankjegyek száma, ami a bankjegykészítésben, szállításban, a postai és a pénzüintézetek kezelésben, feldolgozásban számottevő anyag-, gépi kapacitás, munkaerő- és időmegtakarítást tesz lehetővé. az ezerforintos bankjegy kibocsátását beható vizsgálódások, egyeztetések előzték meg. több változatot dolgoztak ki, s a szakértői bizottság ezek közül választotta ki a legmegfelelőbbet. hasonlóképpen nagy körültekintéssel választották ki a különleges papírt, festékanyagot és nyomdatechnikai megoldást. még további három hónapot vesz igénybe, amíg az új bankjegyből kellő mennyiséget nyomnak. /foly.köv./ mz

17.10 070383 2671

--

sb0073 4 160 mtib2012 /felhasználható: 19.30 órától!/
wagner-est debrecenben

1983. március 7. - a budapesti filharmóniai társaság zenekara hétfőn este hangversenyt adott debrecenben, az arany bika szálló bartók termében. a koncert műsorán wagner-operarészletek szerepeltek. a zenekart kórodi andrás vezényelte, közreműködött berczeli istván, a magyar állami operaház magánéneke. /mti/

tár/éva/s st olt

17.10 070383 0368

1820

--

sb0074 4 150 mtib2013

magyar-egyiptomi gazdasági tárgyalások

1983. március 7. - hétfőn magyar-egyiptomi gazdasági tárgyalások kezdődtek budapestén. a magyar-egyiptomi kereskedelmi és gazdasági együttműködési vegyes bizottság török istván külkereskedelmi államtitkár és abdel aziz zahvi egyiptomi beruházási és nemzetközi együttműködési államtitkár vezetésével megkezdte munkáját. /mti/

gg/s jf olt

17.14 070383 0394

-.-

sb0075 4 150 mtib2014

ezerforintos bankjegyet, új 5, 10 és 20 forintos érmét bocsát ki a magyar nemzeti bank /2. rész/

a kibocsátás hivatalos kelte 1983. március 25., valójában azonban három hónappal később kerül forgalomba az ezerforintos. szakemberek véleménye szerint az új bankjegy esztétikailag csakugy, mint a papír és a festékanyag minőségében, nyomdatechnikai megoldásában megfelel a követelményeknek. a zöld tónusu bankjegy előoldalán bartók portréját, hátoldalán medgyessy ferenc anyaság című szobrát ábrázolja. az előoldalt vagyóczy károly tervezte és metszette, hátoldalát vagyóczy károly tervezte és füle mihály metszette. mérete az ötszáz forintossal azonos.

a megnövekedett készpénz-forgalom tette szükségessé azt is, hogy a huszforintos bankjegy helyett fémpénzt vezessenek be. a nagy forgalom még a legjobb papírból készült bankjegyet is erősen megviseli. huszforintosaink átlagosan 11 hónap alatt mennek tönkre, s az állandó utánpótlás sokba kerül. az új váltópénz-érmék kibocsátásával bankjeggyártásunk egyharmaddal csökkenthető. egy érme előállításának költsége a bankjegyének egyharmada. a kupronikkelből vert fémhuszasok legalább 30 évig eltartanak. ugyanakkor jó lehetőséget teremtenek az önkiszolgáló automaták szélesebb körű kihasználására, s célszerűen lehet használni távhíváskor a telefonautomatákhoz is. a fém-huszforintos könnyebb és kisebb a jelenlegi tizforintostól, ennél is kisebb az új tiz-, s még kisebb az új ötforintos, amelyeket azért bocsátanak ki, hogy fémpénzeink egymással összhangban legyenek, s egyben jól meg lehessen különböztetni egymástól. a sárgás színű tizforintost alubronzból, a fehérén fénylő ötforintost a huszashoz hasonlóan kupronikkelből verik. amíg a husz- és az ötforintos érme széle

as
1820

recés, a tizforintos sima, ugynevezett szédisszel készül. ügyeltek arra is, hogy az új érméket ne lehessen összetéveszteni más országok pénzével, s külföldi érmét ne lehessen felhasználni a magyar automatákhoz. az új pénzek megjelenése után is forgalomban maradnak még egy ideig a husz- és tizforintos bankjegyek és a jelenlegi tiz- és ötforintos érmék. husz- és tizforintos bankjegyekből újabbakat már nem nyomnak, a meglévő készletek elhasználódásáig maradnak forgalomban. a jelenlegi tiz- és ötforintos érméket olyan ütemben vonják be, amilyen ütemben azokat az újakkal helyettesíteni tudják. hagynak időt a tiz- és ötforintossal működő automaták, köztük a gépkocsiparkoló-órák átállítására is. /mti/

sl/ka/mz olt

17.20 070383 2464

-.-

sb0076 4 130 mtib2016

hazaérkezett olaszországból az mszmp kb küldöttsége

1983. március 7. - hétfőn hazaérkezett milánóból az mszmp központi bizottságának küldöttsége, amely korom mihály, a politikai bizottság tagja, a kb titkára vezetésével az olasz kommunista párt xvi. kongresszusán vett részt. a delegáció tagja volt horn gyula, a kb külügyi osztályának helyettes vezetője. /mti/

tr/s -ár ie

17.40 070383 0391

H'
1820

-.-

sb0077 4 130 mtib2017

a vi. országos közlekedésjogi tanácskozás

1983. március 7. - a társadalmi, gazdasági fejlődés és a közlekedési bűncselekmények alakulásának összefüggéseiről, a közlekedésbiztonságot szolgáló megelőző intézkedésekről, a budapesti forgalomszervezésről, a forgalombiztonságról, valamint a közlekedési ügyek büntető ítélkezési gyakorlatáról tanácskoznak a közlekedéssel foglalkozó szakemberek március 9-11. között siófokon. a vi. országos közlekedésjogi szakszemináriumot a közlekedéstudományi egyesület, valamint az országos és a fővárosi közlekedésbiztonsági tanács rendezi, s az értekezleten a belügyminisztérium, az igazságügyi minisztérium, a közlekedés- és postaügyi minisztérium, az állami biztosító vezető munkatársai, valamint a közlekedési vállalatok, bíróságok, ügyészségek, ügyvédi munkaközösségek képviselői vesznek részt. /mti/

és/tr/mi/-ár/mz ie

17.42 070383 0875

--

sb0078 4 130 mtib2018

hazaérkezett magyarországra az elrabolt kislány

1983. március 7. - hétfőn hazaérkezett magyarországra bokros zsuzsa 10 esztendő magyar kislány. a gyermeket az amerikai egyesült államokban élő apja tavaly - a vakáció elteltével - erőszakkal tartotta magánál. zsuzsa az illetékes amerikai hatóságok közreműködésével, a new york-i magyar diplomáciai képviselet segítségével most hazatérhetett édesanyjához. /mti/

i/cs/s -ár ie

17.42 070383 0443

H'
1820

--

sb0079 4 180 mtib2019 /közönségszolgálat/

a fővinform jelenti:

1983. március 7. - a fővárosi közterület-fenntartó vállalat tájékoztatja a lakosságot, hogy március 7-én megkezdték a viii. kerületi baross utca felújítását a szabó ervin tér és a józsef körut között.

a felújítási program során elbontják a régi pályaszerkezetet, újjávarázsolják a teljes gáz- és víznyomóvezeték-rendszert, a bkv kábel- és egy kilovoltos elektromos kábelretekertést végez, valamint új pályát és járdát építenek.

az átépítés során korszerű kétszer-kétsávos utpálya létesül, ahol várhatóan az átadással egyidőben a 109-es autóbusz helyett trolisjáratot indítanak.

a munkákat július 31-ig végzik el.

a kivitelezési munkát a fővárosi vízművek a jelenlegi forgalmi rend fenntartásával kezdte el. március 15-e után a munkák várhatóan a forgalom előtt teljesen elzárt területen folytatódnak. a terelő utvonat mindkét irányban: józsef körut-üllői ut.

a x. kerületben a kerepesi uton a kereszturi uti kereszteződésnél csatornaépítési munkák miatt felbontották a városból kifelé tartó külső sávot.

eltörött egy vízcső a ii. kerületben a szilágyi erzsébet fasorban, a budapest szállónál. a műszaki hiba miatt lezárták a pasarét felé haladó sávokat. a forgalom a szembejövő utpályán egy-egy sávon haladhat. a hibát várhatóan keddre kijavítják.

tömegközlekedési változások:

március 8-án, kedden üzemkezdettől május végéig a xx. kerületi ady endre utcában felújítják a vágányokat. emiatt a 31-es villamos a közvágóhid és pesterzsébet szabó telep között közlekedik, az 52-es villamos kispest határút és pesterzsébet szabó telep között jár, az 52/a és a 30-as villamos eredeti utvonalon közlekedik.

31/v jelzéssel villamospótló autóbusz szállítja az utasokat pesterzsébet pacsirta telep és a nagy sándor utca között körforgalomban.

villamospótló autóbuszok közlekednek március 8-ról 9-re és 12-ről 13-ra virradó éjjel 23.50 órától 4.50 óráig a 49-es éjszakai villamosok helyett a vonal teljes hosszában. /mti/

k/-ri/mz bc ie

18.00 070383 2022

H'
1843

--

sb0080 4 180 mtib2025 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés

1983. március 7. -

előrejelzés az ország területére kedd estig:

-----
felhőátvonulások

felhőátvonulások várhatók, néhány helyen futó esővel, záporral. az északnyugati, északi szél többfelé megerősödik, helyenként még viharossá fokozódik.

a legmagasabb nappali hőmérséklet kedden általában 5, 10 fok között valószínű. /mti/

s ie

18.58 070383 0461

-.-

sb0081 4 130 mtib2026

szocialista brigádvezetők tanácskozása pécssett /2. rész/

a szocialista brigádok képviselői hozzászólásaikban többek között a vágárda elöregedésére, a létszámhiányra és az utánpótlásnevelés javítására hívták fel a figyelmet. többen helytelenítették, hogy a versenyértékelés egyik szempontja a baleseti statisztika javítása. ez szerintük hátrányos helyzetet teremt olyan brigádok számára, amelyeknél hosszabb balesetmentes időszak után következik be üzemi baleset. javasolták, dolgozzanak ki a munkahelyi sajátosságokhoz jobban igazodó versenyfeltételeket, s ne csak az értékesíthető szén, hanem a kitermelt szén mennyisége alapján is értékeljék a kollektívákat. balogh lászló vasas bányaiüzemi brigádvezető olyan kiegészítő beszerzését sürgette, amelyek megkönnyíthetnék a nehéz kétkézi munkát.

korompai péter, a bányaiipari dolgozók szakszervezetének osztályvezetője bejelentette, a jövőben a föld alatt dolgozókhöz hasonlóan a felszínen munkálkodó bányászok is kaphatnak bányászlakást, az elosztás a vállalat feladata lesz. hangsúlyozta, hogy a munkaversenyekben élenjáró szocialista brigádok „gördülő vállalatokkal”, vagyis az állandóan változó körülményekhez rugalmasan igazodó célkitűzésekkel nyújthatnak még több segítséget a helyi és a népgazdasági terv megvalósításához.

H
20^a

a tanácskozáson végezetül összegezték: a nehéz geológiai viszonyok miatt a műszaki fejlesztés ellenére is magas marad a mecseki szénbányászkodásban az élőmunka aránya, s ezért a dolgozó ember jelenti továbbra is az egyetlen hazai feketeszén-medence fejlődésének, jövőjének alapját. /mti/

kász/kász/mz olt

19.03 070383 1614

-.-

sb0082 4 160 mtib2027 /felhasználható 21 órától!!!/

a szerencsés daniel című film bemutatója

1983. március 7. - hétfőn a budapesti vörös csillag filmszínházban diszeloádáson mutatták be a szerencsés daniel című új magyar filmet.

sándor pál rendező munkája a xvi. magyar játékfilmszemlén elnyerte a zsüri fődíját. a film forgatókönyvét mezei andrás novellájából tóth zsuzsa írta. a cselekmény az 1956-os ellenforradalmat követő hetekben játszódik, amikor a nyugati határ még nyitott, és sokan - más-más indítékok, élmények hatására - a disszidálást választják. az egyik határmenti város szállodájában a legkülönbözőbb politikai meggyőződésű emberek várják a teherautót, amely továbbviszi őket, át a határon. a film főhőse, a 16 éves szerencsés daniel életének eddigi legfontosabb döntéséhez érkezett: szerelmével együtt nyugatra távozik, vagy visszatér budapestre.

a hunnia stúdióban forgatott film zenéjét selmeczy györgy szerezte, operatőre ragályi elemér. a főbb szerepekben rudolf péter, zsótér sándor, törőcsik mari, garas dezső, margittay ági, major tamás, bodrogi gyula és kern andrás látható. a filmet szerdától vetítik a filmszínházak. /mti/

di/mi/-ár/mz ie

19.07 070383 1156

H
20⁴

-.-

sb0083 4 180 mtib2031

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /1. rész/

1983. március 7.

sb0001 kávék szokásaink /1. rész/
 sb0002 kávék szokásaink /2. rész/
 sb0003 társadalmi munka /1. rész/
 sb0004 társadalmi munka /2. rész/
 sb0005 az olvasás helyzete /1. rész/
 sb0006 az olvasás helyzete /2. rész/
 sb0007 új receptkönyv
 sb0008 vagont és árut kimél
 sb0009 több bauxit külszíni fejtésekből
 sb0010 golyóskalibrátorok külföldre
 sb0011 kisipari műhelysor
 sb0012 gerendaut-maradványok egerben
 sb0013 bővíti az alsótelekesi ...
 sb0014 pincegazda-kör baranyában
 sb0015 ezüst-, kék- és platina rókák
 sb0016 debrecen, kertövezet
 sb0017 tsz-istállóban tudományos műhely
 sb0018 nőnap kitüntetések
 sb0019 csiffra-hangverseny zalaegerszegen
 sb0020 csillagnéző estek kecskeméten
 sb0021 néprajzi és nyelvjárási gyűjtőpályázat
 sb0022 új termék: a sztrapacska
 sb0023 fischer annie koncertje
 sb0024 pályázat szakmunkás fiatalok részére
 sb0025 puja frigyos utazása elmarad
 sb0026 szerkesztőségek figyelmébe!
 sb0027 jégveszte a balatonon
 sb0028 meghalt barkóczy páál
 sb0029 magyar-osztrák vízügyi ...
 sb0030 az nszk-ban turnéznak
 sb0031 olcsai kiss zoltán síremlékének avatása
 sb0032 új kezdeményezések ... /1. rész/
 sb0033 új kezdeményezések ... /2. rész/
 sb0034 új kezdeményezések ... /3. rész/
 sb0035 újabb üzemsarnok
 sb0036 balesetek /vidéki/
 sb0037 időjárásjelentés /1. rész/
 sb0038 időjárásjelentés /2. rész/
 sb0039 két év szabadságvesztés
 sb0040 szőlőmetszési bemutató pécssett
 /folyt. köv./ er

20.54 070383 1473

sb0084 4 180 mtib2032

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /2. rész/

sb0041 ételbár nyílt miskolcon
 sb0042 nőnap kitüntetési ünnepség
 sb0043 népművészeti alkotóműhely
 sb0044 finisben a macskák /1. rész/
 sb0045 finisben a macskák /2. rész/
 sb0046 elhunyt dr. holka vilmos
 sb0047 kulturális és oktatási küldöttség
 sb0048 elmarad a hangverseny
 sb0049 műsorváltozás
 sb0050 az európai nagyvárosok hőmérséklete
 sb0051 elhunyt süle géza
 sb0052 losonczy páál és lázár gyöngy
 sb0053 miről in a kertészet és szőlészet?
 sb0054 hójelentés
 sb0055 kocsis albert hegedüestje
 sb0056 a környező országok időjárása
 sb0057 a west side story
 sb0058 szovjet grafikus fametszetei
 sb0059 komócsin mihály köszöntése
 sb0060 a mnb tájékoztatója /1. rész/
 sb0061 a mnb tájékoztatója /2. rész/
 sb0062 bányász szocialista brigádvezetők /1. rész/
 sb0063 homokfelhőben a kiskunság
 sb0064 videotechnika a **vezetőképzetben**
 sb0065 az országgyűlés ipari ... /1. rész/
 sb0066 az országgyűlés ipari ... /2. rész/
 sb0067 kádár jános találkozója
 sb0068 izraelbe utazott a nőtanács
 sb0069 „tantárgy,,: az iszlám
 sb0070 új szolgáltatások ...
 sb0071 sötét porfelhő hevesben
 sb0072 ezerforintos bankjegyet, /1. rész/
 sb0073 wagner-est debrecenben
 sb0074 magyar-egyiptomi gazdasági ...
 sb0075 ezerforintos bankjegyet, /2. rész/
 sb0076 hazaérkezett olaszországból ...
 sb0077 a vi. országos közlekedésjogi
 sb0078 hazaérkezett magyarországra ...
 sb0079 a fővinform jelenti:
 sb0080 időjárásjelentés
 /folyt. köv./ s -
 20.54 070383 1450

bel

- 60 -

1983.03.07.

sb0085 4 180 mtib2033

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /3.rész/

sb0081 szocialista... /2.rész/
sb0082 a szerencsés daniel című film bemutatója
sb0083 tartalomjegyzék /1.rész/
sb0084 tartalomjegyzék /2.rész/
sb0085 tartalomjegyzék /3.rész/

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében
főszerkesztő: kovács györgy
szerkesztették: halasi györgy
oltványi ottó
izsák erika

- v é g e -

/mti/

20.55 s ie 070383 0502

6

--

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/K

Belföldi hírek

budapest, 1983. március 08.

bel

k e d d

sb0001 4 130 mtib1001

pszichológiai kutatások a távlati iskolai reformok szolgálatban
/1. rész/

1983. március 8. - az iskolarendszer folyamatos megújulásához, a távlati oktatási reformok programjának kialakításához adhatnak megalapozott utmutatást a magyar tudományok akadémia pszichológiai intézetében e témában a végzett kutatások. most értékelték annak a felmérésnek az adatait, amelynek során az elmúlt tanévben pest, fejér és borsod megye 16 iskolájának hétszáz nyolcadik osztályos tanulójánál vizsgálták a szocializációs tényezők szerepét fejlődésük és iskolai eredményeik összefüggésében. azt a folyamatot követték nyomon tehát, amelynek eredményeként a gyermek a nevelés hatására a társadalom teljes értékű tagjává válik.

a települések jellegétől függő vizsgálatok eredményéből kitűnik, hogy a különböző jellegű települések iskoláiba járó tanulók előrehaladása eltérő mértékű egyes értelmi képességekben, a kreativitásban és a tantárgyi teljesítményekben. bebizonyosodott, hogy a megyeszékhelyen tanuló gyermekek értelmi fejlődése és iskolai teljesítménye alakul a legkedvezőbben. mivel a városi tanulók magaviseletükkel is „lekörözik”, a falusi társaikat, arra követteztettek, hogy a városi jelleg kedvező körülményeket teremtsen a gyermekek szocializációjához. egy mértéken túl azonban visszajára fordul e jelenség: az adatok szerint a fővárosi tanulók az intellektuális képességekben nem a legjobbak. a vidéki gyermekekkel összehasonlítva magatartásból és szorgalomból is gyengébb érdemjegyeket kapnak. a főváros életmódja, életritmusa